

23.11.2018

Kokousaika 23.11.2018 15:00 - 17:11

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Stranius, Leo varapuheenjohtaja
Järnefelt, Vafa
Klemetti, Tapio paikalla § 206-215
Mäenpää, Anna
Saukkonen, Lea
Tamminen, Lilja

Muut

Henttonen, Pekka asiakkuusjohtaja
Forss, Pertti yksikön päällikkö
paikalla § 206-210
Kippo-Edlund, Päivi yksikön päällikkö
paikalla § 206-207
Miller, Kai rakennusvalvontapäällikkö
Nikunen, Esa ympäristöjohtaja
paikalla § 206-212
Ruuska, Pentti yksikön päällikkö
Virkamäki, Heli vs. yksikön päällikkö
Åberg, Riikka yksikön päällikkö
paikalla § 206-212
Sinnemäki, Anni apulaispormestari
paikalla § 207-214
Miinalainen, Matti viestintäsuunnittelija
Moberg, Pirjo hallintosihteeri
Karvinen, Kaisa arkkitehti
paikalla § 212
Makkonen, Leena arkkitehti
paikalla § 215-216

Puheenjohtaja

Leo Stranius 206-225 §

Esittelijät

23.11.2018

Pekka Henttonen	asiakkuusjohtaja 206 §
Päivi Kippo-Edlund	yksikön päällikkö 207 §
Esa Nikunen	ympäristöjohtaja 208 §
Pertti Forss	yksikön päällikkö 209-210 §
Riikka Åberg	yksikön päällikkö 211 §
Kai Miller	rakennusvalvontapäällikkö 212-213 §
Heli Virkamäki	vs. yksikön päällikkö 214-222 §
Pentti Ruuska	yksikön päällikkö 223-225 §

Pöytäkirjanpitäjä

Pirjo Moberg	hallintosihteeri 206-225 §
--------------	-------------------------------

23.11.2018

---

§	Asia	
206	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
207	Asia/7	Helen Oy:n ympäristölupa-asia, Jakomäen lämpökeskus
208	Asia/3	Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2015-2019 päivitys vuodelle 2019
209	Asia/4	Tupakkalain mukaisten kieltojen ja uhkasakkojen asettaminen Dunya Oy:lle
210	Asia/5	Terapia- ja porealtaiden käyttökiellon ja uhkasakon asettaminen, Kuntoutussäätiö, Pakarituvantie 4-5
211	Asia/6	Veden laatu kesäkioskeissa ja liikkuvissa elintarvikehuoneistoissa 2018
212	Asia/2	Rakentamisen Ruusun vuoden 2018 tunnustuksensaajaehdokkaat
213	Asia/8	Rakennusvalvontataksan tarkistaminen 1.1.2019 alkaen
214	Asia/9	Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20829/2, Azorienkuja 3, Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopalvelu
215	Asia/10	Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalon rakentaminen, tontti 14/484/38, Pohjoinen Hesperiankatu 35, hakija Asunto Oy Meander Helsinki
216	Asia/11	Rakennuslupahakemus, määräaikainen koulurakennus ja aloittamisoikeus, tontti 14481/36, Sibeliuksenkatu 16/Välskärinkatu 6-14, Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala
217	Asia/12	Rakennuslupahakemus, toimistotalon rakentaminen, tontti 22403/4, Konepajankuja 5, NCC Property Development Oy
218	Asia/13	Rakennuslupahakemus, toimistotalon rakentaminen, tontti 22403/3, Konepajankuja 3, NCC Property Development Oy
219	Asia/14	Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20075/1, Haitinkuja 3, Helsingin asumisoikeus Oy Jamaika
220	Asia/15	Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20075/3, Kanariankatu 3, Helsingin kaupungin asunnot Oy
221	Asia/16	Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20075/2, Kanariankatu

23.11.2018

5, As Oy Helsingin Havanna

222	Asia/17	Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalot, tontti 46019/2, Strömbergintie 4, Asunto Oy Helsingin Joukahaisenpiha, Asunto Oy Ilmarisenpuisto ja Asunto Oy Helsingin Väinämöisenrinne
223	Asia/18	Oikaisuvaatimus rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltijan tekemästä kahden pientalon rakentamista koskevasta rakennuslupapäätöksestä 27.9.2018 § 572
224	Asia/19	Oikaisuvaatimus rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltijan kahden pientalon rakentamista koskevasta rakennuslupapäätöksestä 27.9.2018 § 572
225	Asia/20	Oikaisuvaatimus aloittamisoikeutta koskevasta rakennusvalvontapalvelujen lupayksikön viranhaltijan päätöksestä 11.10.2018 § 592

23.11.2018

§ 206

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsenen Lilja Tamminen ja varatarkastajaksi jäsenen Vafa Järnefelt.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

asiakkuusjohtaja
Pekka Henttonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

23.11.2018

§ 207

Helen Oy:n ympäristölupa-asia, Jakomäen lämpökeskus

HEL 2017-006555 T 11 01 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti Helen Oy:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Jakomäen lämpökeskuksen toiminnan muuttamista, seuraavaa:

Hakija

Helen Oy, PL 36, 00621 Helsinki

Y-tunnus: 2630573-4

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Jakomäen lämpökeskuksella on voimassa oleva Uudenmaan ympäristökeskuksen myöntämä ympäristölupa. Toimintaa muutetaan niin, että laitoksen yhteenlaskettu polttoainetehto laskee alle 50 MW:n, jolloin lupaviranomainen on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto.

Laitos on ns. PiPo-asetuksen (valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja –laitosten ympäristönsuojeluväestösuojelusta, 1065/2017) tarkoittama huippu- ja varalämpöyksikkö, jonka käyttöaika on kattilakohtaisesti alle 1500 h/a viiden vuoden liukuvana keskiarvona. Vuoden 2025 alusta alkaen laitoksen käyttöaika rajataan niin, että se on kattilakohtaisesti alle 500 h viiden vuoden liukuvana keskiarvona.

Laitoksen toiminta on ympäristönsuojelulain 30 §:n 3 momentin ja ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvanvaraista, koska se sijaitsee pohjavesialueella. Ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n momentin 3 mukaan luvan käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Asian vireilletulo

Helen Oy on 28.3.2017 hakenut Etelä-Suomen aluehallintovirastolta muutosta Jakomäen energiantuotantolaitoksen ympäristölupaan. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on siirtänyt hallintolain 21 §:n nojalla 29.3.2017 vireille tulleen ympäristölupahakemuksen käsiteltäväksi Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisessa. Helsingin kaupun-

gin kirjaamo on vastaanottanut lupahakemuksen 4.12.2017. Päivitetty lupahakemus on liitteenä 1.

Laitoksen sijaintipaikka ja kaavoitustilanne

Jakomäen lämpökeskus sijaitsee Jakomäessä Helsingin 41. kaupunginosassa (Suurmetsä) osoitteessa Kankaretie 6, 00770 Helsinki. Lämpökeskustontin kiinteistörekisteritunnus on 91-41213-1. Kiinteistön omistaa Helsingin kaupunki. Lämpökeskuksen tontti rajoittuu eteläpuolelta Kankarepolkuun, itäpuolelta Somerikkopolkuun sekä länsipuolelta Kankaretiehen. Pohjoispuolelta lämpökeskus rajoittuu puistoalueeseen. Fazerilan pohjavesialueen rajoja on tarkistettu vuoden 2008 ympäristölupapäätöksen jälkeen niin, että Jakomäen lämpökeskus sijaitsee nykyään vedenhankintaa varten tärkeän I-luokan pohjavesialueen (Fazerilan pohjavesialue) rajalla.

Kuva 1. Lämpökeskuksen sijoittuminen (Kankaretie 6) ja ympäristö. Pohjavesialue on merkitty sinisellä.

Asemakaavan mukaan lämpökeskustontti sijaitsee asumista palvelevien huoltorakennusten korttelissa. Lämpökeskustontin asemakaavaan ei ole tehty muutoksia vuoden 2008 ympäristölupahakemuksen jälkeen.

23.11.2018

Tiedossa olevat maankäytön muutoshankkeet lämpökeskustontin ympäristössä ovat asemankaavan muutosehdotus nro 12495 2014-013971: Jakomäen sydän. Asemakaavan muutos koskee Jakomäen keskiosan yleisiä alueita, jotka sijaitsevat lämpökeskustontista 100 metriä pohjoiseen. Kaavaratkaisun toteutuminen lisää asukasmäärää noin 500 asukkaalla. Hanke on kaavaehdotusvaiheessa. Länsipuolelle 140 metrin etäisyydelle lämpökeskustontista on suunnitteilla kehitysvammaisten ryhmäkoti.

Muut luvat

- Ympäristölupapäätös, UUS-2004-Y-875-111, Uudenmaan ympäristökeskus, annettu 14.1.2008.
- Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös (81/36/2017) polttoöljyn varastoinnin muutoksesta, annettu 14.3.2017.
- Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätös (6854/36/2017) 30 m³ kevyen polttoöljyn säiliön muuttamisesta saastuneiden sammutusvesien keräilyssäiliöksi, annettu 5.12.2017.
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös Helen Oy:n Helsingissä sijaitsevien energiantuotantolaitosten ilmanlaadun yhteistarkkailusuunnitelmasta vuosiksi 2019-2023, 3.10.2018, (Dnro UUDELY/5612/2018).
- Päätös päästökauppalaain (311/2011) 12 §:n mukaisen kasvihuonekaasujen päästöluvan muuttamisesta, Energiavirasto, Dnro 973/310/2017.
- Sopimus HSY Veden kanssa teollisuusjätevesien johtamisesta viemäriin 13.3.1998.
- Päätös Helen Oy:n Helsingissä sijaitsevien energiantuotantolaitosten ilmanlaadun yhteistarkkailusuunnitelmasta vuosiksi 2019-2023, Uudenmaan ELY-keskus, UUDELY/5612/2018, annettu 3.10.2018.

Asutus ja rakennettu ympäristö

Lämpökeskuksen lähialueella on runsaasti asutusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat useassa ilmansuunnassa noin 30 – 60 metrin etäisyydellä. Lähin päiväkotijä sijaitsee noin 300 metrin päässä lännessä, lounaaseen sijaitsevaan terveysasemaan on 400 metriä ja lähin koulu on noin 200 metrin päässä pohjoisessa. Naapuritiedot kartalla on esitetty liitteessä 2.

Noin 400 metriä laitoksen eteläpuolella kulkee Porvoonväylä ja noin 600 metriä laitoksen länsipuolella kulkee Lahdenväylä.

Ympäristöolosuhteet

Alueen hydrologia, geologia ja ympäristön luonnon tila:

23.11.2018

Jakomäen huippulämpökeskus sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeän Fazerilan I-luokan pohjavesialueen länsirajalla rajan kulkiessa tontin läpi. Pohjavesialueen vedenottoista lähin sijaitsee noin 400 m lämpökeskuksesta koilliseen. Alueen pohjavettä käytetään elintarviketeollisuuden raakavetenä ja jäähdytysvetenä.

Lämpökeskuksen lähistöllä ei ole vesistöjä, eikä laitokselta johdeta vesiä vesistöön.

Lähinnä laitosta sijaitseva luonnonsuojelualue on noin 100 metrin päässä laitoksesta itään-kaakkoon sijaitseva Slåttmossenin kohosuo. Toinen luonnonsuojelualue, Jakomäen muinaisrantakivikko, sijaitsee noin 300 metriä laitoksesta länteen.

Ilmanlaatu:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (myöhemmin HSY) seuraa pääkaupunkiseudun ilmanlaatua jatkuvin mittauksin. Ilmasta mitataan hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten, typenoksidien (typimonoksidi ja typpidioksidi), otsonin, rikkidioksidin, hiilimonoksidin, bentso(a)pyreenin, bentseenin sekä eräiden raskasmetallien pitoisuuksia. Lisäksi mitataan mm. hiukkasten lukumäärää ja hiukkasten sisältämän mustan hiilen pitoisuuksia.

Epäpuhtauksien paikallista ja ajallista vaihtelua arvioidaan myös leviämismalleilla. Jatkovuotoimisia mittauksia täydennetään suunta-antavilla mittauksilla sekä bioindikaattoreilla, jotka kuvaavat epäpuhtauksien leviämistä ja luontovaikutuksia. HSY laatii vuosittain raportin ilmanlaadusta pääkaupunkiseudulla.

HSY:n ilmanlaaturaporttien perusteella pääkaupunkiseudun ilmanlaatu on hyvä Euroopan metropolialueisiin verrattuna. Ilmanlaatu on parantunut viime vuosikymmeninä tehdyn ilmansuojelutyön tuloksena. Merkittävimmät pääkaupunkiseudun epäpuhtauksien päästölähteet ovat liikenne, energiantuotanto ja tulisijojen käyttö. Energiantuotannon päästöt purkautuvat korkeista piipuista, joten ne leviävät laajalle alueelle eivätkä yleensä aiheuta korkeita paikallisia ilmansaaste pitoisuuksia. Jakomäen lämpökeskuksen vaikutukset ilmanlaatuun ovat vähäiset laitoksen vähäisten käyttötuntien takia.

Maaperän ja pohjaveden tila:

Maaperän tilaa ei ole tutkittu. Laitoksella ei ole tiedossa kemikaalivuotoja maaperään. Alueen pohjavesi on todettu puhtaaksi.

Melu, liikenne ja muu kuormitus alueella:

23.11.2018

Noin 400 metriä laitoksen eteläpuolella kulkee Porvoonväylä ja noin 600 metriä laitoksen länsipuolella kulkee Lahdenväylä. Vuoden 2017 tieliikennemeluselvityksen mukaan laitos sijaitsee meluvyöhykkeellä, päivällä (7-22) LAeq 50-55 dB ja yöllä LAeq 40-45 dB.

Toiminnan muutokset

Edellisen, vuonna 2008 myönnetyn ympäristölupapäätöksen jälkeen laitoksen toiminnassa on tapahtunut seuraavat muutokset:

- Laitoksessa poltettava 1 p- % rikkiä sisältävä raskas polttoöljy on vaihdettu vuoden 2017 aikana 0,5 p- % rikkiä sisältävään raskaaseen polttoöljyyn.
- Polttoainemuutoksen yhteydessä on tehty myös öljyn varastointiin liittyviä muutoksia: vähärikkistä raskasta polttoöljyä varastoidaan vanhan 1 100 m³:n raskasöljysäiliön sisään tehdyssä uudessa 860 m³:n säiliössä, jolloin säiliöstä muodostuu kaksoisvaippasäiliö.
- Lämpökeskuksessa oleva toinen 1 100 m³:n raskasöljysäiliö pidetään jatkossa tyhjänä. Kevyen polttoöljyn 30 m³:n säiliötä ei ole käytetty öljyn varastointiin nykyisen lupapäätöksen voimassa ollessa. Polttoöljyn varastointimuutoksista on tehty TUKES:een muutositilaisuus, johon on saatu päätös 14.3.2017 (päätös nro 81/36/2017).
- 30 m³:n käytöstä poistettua kevytöljysäiliötä tullaan käyttämään sammutusjätevesien keräilyssäiliönä.
- Kevyen polttoöljyn varastointi 0,5 m³:n säiliössä (sytytysöljy). Kevyen polttoöljyn 30 m³:n säiliötä ei ole käytetty öljyn varastointiin nykyisen lupapäätöksen voimassa ollessa.
- Vuoden 2008 aikana on asennettu uusi, ympäristölupapäätöksen vaatima öljynerotuskaivo, jonka läpi kulkevat lämpökeskuksen lattiavedet sekä säiliöautojen purkauspaikan hulevedet ja öljysäiliötilan vedet. Kyseessä on II-luokan öljynerotuskaivo, jonka erotuskyky (poistuvan veden hiilivetytypitoisuus alle 100 mg/l) on PiPo-asetuksen mukaan riittävä, koska vedet lasketaan HSY:n viemäriin eikä mereen.
- Ympäristölupapäätöksen vaatima kalliopohjavesiputki on asennettu tontin itälaitaan lämpökeskusrakennuksen läheisyyteen vuonna 2008. Tämän jälkeen pohjavesinäytteitä on otettu ympäristölupamääräysten mukaisesti kerran vuodessa vuodesta 2009 alkaen, lukuun ottamatta vuotta 2010, jolloin pohjavesiputki oli vaurioitunut laitosalueella olleen työmaan takia. Analyysitulokset on toimitettu vuosittain ELY-keskukseen valvovalle viranomaiselle. Tuloksissa ei ole ollut mitään poikkeavaa, ja hiilivetytypitoisuus on ollut aina alle 0,5 mg/l.

23.11.2018

- Jakomäen lämpökeskuksen polttoaineteho on voimassa olevan ympäristölupapäätöksen mukaan 31 MW/ kattila. Tällä ympäristöluvan muutoshakemuksella haetaan polttoainetehon rajoittamista 24,75 MW:in kattilaa kohti.

Laitoksen toiminta

Lämpökeskus tuottaa lämpöä Helsingin kaukolämpöverkkoon. Tontilla sijaitsee lämpökeskusrakennus ja maahan upotetut raskaan polttoöljyn varasto- ja sammutusvesien keräilysäiliöt. Laitos käynnistetään, kun peruskuormalaitosten lämpöteho ei ole riittävä. Helen Oy:n huippulämpökeskuksista ensimmäisinä otetaan käyttöön laitokset, joiden polttoaineena on maakaasu ja näiden jälkeen öljypolttolaitokset.

Jakomäen laitoksessa on kaksi vuonna 1969 käyttöön otettua kattilaa, joilla molemmilla on oma piippunsa. Polttoaineteho on voimassa olevan ympäristölupapäätöksen mukaan 31 MW/kattila. Tosiassiallinen polttoaineteho on enimmillään 26 MW/kattila. Kaukolämpöverkon kapasiteetti rajoittaa laitoksen toimintaa niin, että laitosta voidaan käyttää korkeintaan 35 MW:n polttoaineteholla (kattiloiden K1 ja K2 yhteenlaskettu teho). Tällä ympäristöluvan muutoshakemuksella haetaan polttoainetehon rajoittamista 24,75 MW:in kattilaa kohti.

Laitoksen polttoaineena on raskas polttoöljy. Laitoksen toiminta ajoittuu talviaikaan. Laitos on miehittämätön ja toimii kaukokäytössä. Laitokselle tehdään tarkastuskierros 84 tunnin välein. Huippulämpökeskusten vuosittaiset käyttötuntimäärät riippuvat siitä, kuinka kylmä talvikausi on.

Laitoksen käyttö- ja päästötiedot

Taulukossa 1 on esitetty Jakomäen lämpökeskuksen kattiloiden käyttötunnit ja lämpöenergian tuotanto vuosina 2008-2017.

Vuosi	K1 (h)	MWh/a	K2 h
2008	36	368	20
2009	503	4957	248
2010	244	4722	369
2011	263	3651	172
2012	509	6154	211
2013	96	760	279
2014	47	644	51
2015	43	739	38
2016	476	8077	101
2017	130	2456	146

Taulukko 1. Jakomäen lämpökeskuksen kattiloiden käyttötunnit ja lämpöenergian tuotanto vuosina 2008-2017.

Tekniset ratkaisut polttoainetehon alentamiseksi ja alennetun polttoainetehon todentaminen:

Laitoksen polttoainetehon rajoittaminen 49,5 MW:in eli korkeintaan 24,75 MW:n kattilaa kohti tapahtuu kattilaan syötettävää polttoainemäärää säätämällä. Polttoaineen virtaus säätäjässä rajoitetaan automatiojärjestelmän avulla niin, että öljyä ei voi mennä kattilaan enempää kuin 24,75 MW:n polttoainetehoa vastaava määrä. Poikkeuksellisissa tilanteissa laitosta voidaan ajaa myös käsiajolla, jolloin polttoainetehon rajoitin ei ole käytössä. Tällöin polttoainetehon jääminen alle 49,5 MW:n tehdään säätöventtiiliä rajoittamalla. Tehonrajoitus todennetaan ulkopuolisen asiantuntijan toimesta.

Lämpökeskusta operoidaan Helen Oy:n energiavalvomosta Kampista. Poikkeustilanteissa, kuten kaukokäyttöyhteyden katketessa, voidaan laitosta ajaa paikallisesti. Tällöin operointi tapahtuu paikallisautomaatiosta, ja voimassa ovat samat käyttöä rajoittavat tekijät kuin kaukokäytöllä ajettaessa.

Kattilan polttoaineteho lasketaan polttimille menevän öljyn määrän ja öljyn lämpömäärän tulona. Lämpöarvona käytetään toimittajalta saatua arvoa, joka tällä hetkellä on vastaavalla öljyalaadulla 11,670 kWh/kg. Öljyn lämpötila pidetään vakiona (35 astetta), jolloin öljyn viskositeetti ei muutu. Polttoainetehon ja laskentaan käytettävien suureiden arvo tallentuu jatkuvasti lämpökeskuksen raportointijärjestelmään.

Polttoaineet ja kemikaalit:

Laitoksessa poltettava 1 p- % rikkiä sisältävä raskas polttoöljy on vaihdettu vuoden 2017 aikana 0,5 p- % rikkiä sisältävään raskaaseen polttoöljyyn. Polttoainemuutoksen yhteydessä on tehty myös öljyn varastointiin liittyviä muutoksia. Vähärikkistä raskasta polttoöljyä varastoidaan vanhan 1 100 m³:n raskasöljysäiliön sisään tehdyssä 860 m³:n säiliössä, jolloin säiliöstä muodostuu kaksoisvaippasäiliö. Lämpökeskuksessa oleva toinen 1 100 m³:n raskasöljysäiliö pidetään tyhjänä. Kevyen polttoöljyn 30 m³:n säiliötä ei ole käytetty öljyn varastointiin nykyisen lupapäätöksen voimassa ollessa. Sitä tullaan käyttämään sammuksijätevesien keräilyssä. Kevyttä polttoöljyä varastoidaan 0,5 m³:n sytytysöljysäiliössä.

23.11.2018

Lämpökeskuksessa varastoidaan ja käytetään voiteluöljyjä, muuntajaöljyjä ja kunnossapitokemikaaleja. Puhaltimien lämmityspattereissa kiertää monoetyleeniglykoliliuos. Monoetyleeniglykoliliuos ja muuntajaöljy luokitellaan vaarallisiksi kemikaaleiksi.

Ympäristökuormitus ja toiminnan ympäristövaikutukset

Päästöt ilmaan:

Lämpökeskuksen päästöt ilmaan ja vaikutukset ilmanlaatuun ovat vähäiset laitoksen vähäisen käytön takia. Savupiiput ovat korkeudeltaan 40 m. Korkeus täyttää PiPo-asetuksen vaatimuksen käytettäessä polttoaineena raskasta polttoöljyä, jonka rikkipitoisuus on enintään 0,50 %.

Taulukossa 2 on esitetty lämpökeskuksen rikkidioksidi-, typpidioksidi-, hiukkas- ja hiilidoksidipäästöt ilmaan vuosina 2008-2017. Vuoden 2017 aikana laitoksessa käytettiin suurimman osan vuotta raskasta polttoöljyä, jonka rikkipitoisuus oli 0,914 p-%. Ominaispäästöt tulevat pieneneväseen polttoaineen vaihdon seurauksena. Liitteessä 3 on raportti 14. - 15.12.2017 mitatuista päästöistä.

Vuosi	SO ₂ (t)	NO ₂ (t)	Hiukkaset (t)	CO ₂ (t)
2008	1,6	0,69	0,079	290
2009	12,4	5,5	0,63	2294
2010	23,1	9,9	0,9	4313
2011	10,2	4,4	0,2	1928
2012	16,0	6,0	0,4	2970
2013	10,3	4,2	0,23	1906
2014	2,4	1,0	0,1	442
2015	2,5	1,0	0,06	446
2016	15,6	6,8	0,37	2737
2017	7,6	3,2	0,2	1323

Taulukko 2. Jakomäen lämpökeskuksen päästöt vuosina 2008-2017

Taulukossa 3 on esitetty NO₂ ja hiukkaspäästöjen pitoisuudet. Päästömittaukset on tehty joulukuussa 2017.

Kattila	NO ₂ , mg/m ³ (n)	hiukkaset, mg/m ³ (n)
K1	486,8	56,6
K2	514,0	52,8

23.11.2018

Taulukko 3. NO₂- ja hiukkaspitoisuudet 12/2017

Rikkidioksidipäästö voidaan laskea käytetyn raskaan polttoöljyn rikkipitoisuuden perusteella. Rikkidioksidipäästö on 0,5 % rikkiä sisältävällä raskaalla polttoöljyllä korkeintaan 850 mg/Nm³. Tulosten perusteella laitos saavuttaa asetuksen 1065/2017 päästörajat: hiukkaset 140 mg/Nm³, typenoksidit 600 mg/Nm³, rikkidioksidi 850 mg/Nm³.

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin:

Veden hankinnassa, käytössä ja viemäroinnissä ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2008 ympäristölupapäätöksen jälkeen lukuun ottamatta II-luokan öljynerotuskaivoa, joka on asennettu 2008. Öljynerotuskaivon läpi kulkevat lämpökeskuksen lattiavedet sekä säiliöautojen purkauspaikan hulevedet ja öljysäiliötilan vedet. Viimeksi pohjavesinäytteet on otettu syksyllä 2017. Tuloksissa ei havaittu poikkeavaa. Raportit on toimitettu viranomaisille.

Tuotantoprosessissa ei synny muita jätevesiä kuin nuohousvedet. Kunnossapidon yhteydessä syntyvät jätevedet ja saniteettijätevedet johdetaan viemäriin HSY:n kanssa 13.3.1998 solmitun teollisuusjätevesisopimuksen mukaisesti.

Melu ja ääni:

Lämpökeskuksen toiminnassa ei ole tapahtunut vuoden 2008 ympäristölupapäätöksen jälkeen muutoksia, joilla olisi vaikutusta meluun. Laitoksen aiheuttamaa melua laitoksen ympäristössä on mitattu helmikuussa 2004. Mittausten aikana käytössä oli kattila K2, jonka teho oli 15 MW. Mitattu ekvivalenttimelutaso LA_{eq} oli 47 — 53 dB. Yksi yli 50 dB:n melutason ylittänyt mittaustulos saatiin lämpökeskuksen kaakkoispuolella sijainneesta mittauspisteestä. Kattiloiden palamisilman otto sijaitsee sen likellä ja asutukseen nähden laitusrakennuksen vastakkaisella puolella. Muissa mittauspisteissä jäätin yöllisen ja kaikissa päiväajaksi määrätyn enimmäismelutason alle. Laitoksen toiminnasta ei aiheudu mainittavaa ääntä.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen:

Lämpökeskuksella syntyy vuosittain erilaisia jätteitä seuraavasti: Kiinteitä öljyisiä jätteitä (jätelajike 13 05 01*) sekä öljyistä vettä (jätelajike 130899*) noin 4 -10 t, lentotuhkaa (jätelajike 10 01 02*) muutama kg. Lisäksi laitoksella syntyy huoltojen ja korjausten yhteydessä metallirohua (jätelajikkeet 1704) ja rakennusjätteitä (jätelajikkeet 17).

23.11.2018

Jätteet viedään laitokselta Helenin voimalaitosten jätteenkeräyspisteisiin tai suoraan käsiteltäviksi. Tarvittaessa lämpökeskukselle tilataan jätelavat metalliromulle ja rakennusjätteille.

Öljysäiliöt puhdistetaan noin kerran kymmenessä vuodessa. Tällöin säiliöiden pohjalla oleva huonolaatuisempi öljy toimitetaan käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa kyseessä olevan vaarallisen jätteen käsittely on hyväksytty. Myös öljynerotuskaivoista erotettu öljy sekä laitteistoista vuotanut öljy toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelylaitokseen.

Vaarallisia jätteitä varastoidaan enintään vuosi ennen pois toimittamista. Pienimuotoisesta huoltotoiminnasta aiheutuva jäte toimitetaan Helenin voimalaitosten jättepisteisiin. Suurempia huolto- tai muutostöitä tehtäessä tilataan erilliset jätelavat kyseessä olevista töistä syntyville jätteille ja jätteet kuljetetaan suoraan jätteiden käsittelyyn.

Liikenne:

Liikennejärjestelyissä ei ole tapahtunut muutoksia vuonna 2008 saadun ympäristölupapäätöksen jälkeen. Lämpökeskus toimii miehittämättömänä laitoksena, joten päivittäistä työpaikkaliikennettä laitokselle ei ole. Laitokselle tehdään tarkastuskierros vähintään kaksi kertaa viikossa. Huolto- ja kunnossapitotöistä aiheutuva liikenne on vähäistä. Laitokselle tulee vuosittain tarpeen mukaan enimmillään noin 30 polttoöljykuljetusta.

Laitoksen toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Käyttötarkkailu:

Lämpökeskus toimii miehittämättömänä laitoksena siten, että kaikki toiminnot, valvonta, ohjaus ja säätö suoritetaan Helen Oy:n Energiavalvomosta Kampista. Kaikki mittaukset, hälytykset, ohjaukset, säädöt ja raportoinnit on toteutettu automaatiojärjestelmällä.

Laitoksen ollessa miehittämättömänä hälytykset ohjautuvat laitoksen omaan valvomoon. Kriittisimmät hälytykset ohjataan tämän lisäksi myös Helen Oy:n Energiavalvomoon. Normaalisissa eli miehittämättömässä tilanteessa hälytykset ohjautuvat Energiavalvomoon. Pyydettyä Salmisaaren voimalaitosten valvomosta lähtee henkilö selvittämään vikaa.

Laitos käydään tarkastamassa tarvittaessa ja vähintään 84 tunnin välein. Tarkastuksesta tehdään merkintä käyttöpäiväkirjaan. Prosessinohjausjärjestelmästä saadaan kuukausittain kattilakohtainen raportti, josta käy ilmi kattiloiden käynnistyskerrat, käyttötunnit, teho ja tiedot käyte-

23.11.2018

tystä polttoaineesta. Laitokselle toimitetun öljyn laatua seurataan analyysin.

Laitokselle tehdyt sen ympäristösuojelutoimia koskevat valitukset ja ilmoitukset valvontaviranomaiselle käsitellään ja arkistoidaan Helen Oy:n ympäristöryhmän toimesta.

Päästötarkkailu:

Ympäristölupahakemuksen liitteenä on laitoksen ympäristönsuojeluraportti ja tarkkailusuunnitelma. Ympäristönsuojeluraportissa on esitetty vuoden 2017 tiedot ilmapäästöistä, jätteistä ja vedenkulutuksesta. Tarkkailusuunnitelmassa on otettu huomioon uuden PiPo-asetuksen tarkkailuvaatimukset. Suunnitelmassa on esitetty seurantamenettelyt polttoaineen, polttoaineen palamisen, ilmapäästöjen ja niiden ympäristövaikutusten, jätevesien, pohjavesien, jätteiden sekä melutason tarkkailulle. Ympäristönsuojeluraportti on liitteenä 4 ja tarkkailusuunnitelma liitteenä 5.

Raportointi

Ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista laaditaan ja toimitetaan vuosittain yhteenveto Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Öljysäiliön muutokselle ja öljyn purkutapahtumalle on laadittu suuronnettomuusvaarojen vaikutusten arviointi. Onnettomuuksien vaikutuksia ympäristöön tarkasteltiin paine-, lämpösäteily- ja terveysvaikutusten kautta. Tarkasteltavia onnettomuuksia oli polttoöljysäiliön palo, säiliöauton purkuletkun vuodon aiheuttama lammikkopalo sekä polttoöljyn ja metaanin kaasuräjhdys.

Uusi öljysäiliö on sijoitettu vanhan säiliön sisälle, jolloin ne muodostavat kaksoisvaippasäiliön. Säiliön välitilan pohjalla on hälytyksin varustetut vuodonilmaisuputket. Säiliössä on öljyn lämpötila- ja pinnankorkeusmittarit sekä automaattinen sammutusjärjestelmä. Säiliötilassa on ilmastointi, joka pysähtyy sammutusjärjestelmän tai palohälytyksen lauettua. Öljykäytöstä poistettu 30 m³ säiliö toimii autopurkupaikan öljyvuojojen ja sammutusvesien keräilyssäiliönä. Tarvittaessa sadevesiviemärikaivot peitetään viemärinsulkumatoilla, joilla estetään sammutusjätevesien hallitsematon pääsy viemäriverkoston.

Öljysäiliön täyttöön käytetään vain säiliöauton letkuja, joilla on määräaikaistarkastukset. Öljyn purku- ja lastausalue on allastettu. Imeytysaineita ja muuta torjuntavälineistöä on varattu öljy- ja kemikaalivuojojen va-

23.11.2018

ralta. Sadevesiviemärointi on varustettu sulkuventtiilillä öljyvuotopa-
pauksien varalta. Sulkuventtiili tarkastetaan suunnitelman mukaan.

Lämpökeskuksen alueella on öljynerotuskaivot, joiden pintahälytykset
on johdettu Helen Oy:n Energiavalvomoon Kamppiin. Öljynerotuskaivo-
jen anturit koestetaan säännöllisesti ja koestuksista pidetään kirjaa.

Aidatulle laitosalueelle pääsyä valvotaan alueen portilla. Alueelle oi-
keuttavan kulkuluvan saamiseksi on suoritettava turvallisuuskoulutus.
Lämpökeskusten alueella työskenteleviltä vaaditaan valtakunnallinen
työturvallisuuskortti ja työtehtävän mukaiset pätevyudet, esimerkiksi tu-
lityökortti ja työlupa räjähdysvaarallisiin tiloihin (ATEX-työlupa).

Laitoksen räjähdysuojausasiakirjassa on ohjeet palo- ja räjähdysvaa-
rallisten tilojen turvallisuudesta sekä tiloissa olevien aineiden asianmu-
kaisesta käsittelystä samoin kuin mahdollisen onnettomuuden torjumi-
seksi tehtävistä toimenpiteistä.

Sisäisessä pelastussuunnitelmassa on kuvattu toimintaohjeet onnetto-
muustilanteissa. Oma henkilökunta hoitaa mahdollisuuksien mukaan
alkutilanteessa onnettomuuksien vaatimat pelastus- ja rajoitustoimenpi-
teet, hälyttää pelastuslaitoksen ja toimii yhteistyössä pelastuslaitoksen
kanssa.

Mahdollisen onnettomuuden aiheuttaessa vaaraa laitosalueen ulkopuo-
lella pelastuslaitos eristää vaara-alueen ja antaa tarvittavan ohjeistuk-
sen lähialueen asukkaille.

Ympäristön pilaantumista aiheuttavia poikkeuksellisia tilanteita tai on-
nettomuuksia varten tehty PiPo-asetuksen (Vna 1065/2017) mukainen
toimintasuunnitelma on esitetty liitteessä 6.

Paras käytäntö ja paras käyttökelpoinen tekniikka

Savukaasumittausten (typen oksidit ja hiukkaset) sekä polttoaineen
laatutietojen (rikkipitoisuus) ja laitoksen käyttörajoitusten perusteella
Jakomäen lämpökeskus edustaa päästötasoltaan parasta käyttökelpo-
ista tekniikkaa. Helen Oy on sitoutunut energiatehokkuuden jatku-
vaan parantamiseen liittymällä elinkeinoelämän sekä työ- ja elinkeino-
ministeriön väliseen energiansäästöä koskevaan energiatehokkuusso-
pimukseen.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Helen Oy:n energiantuotannolla ja -jakelulla on SFS-EN ISO
14001:2014 ympäristöjärjestelmästandardin mukaan sertifioitu toiminta-

23.11.2018

järjestelmä. Viimeisin sertifiointilaitoksen tekemä arviointi on tehty maaliskuussa 2018.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu Helsingin kaupungin ilmoitustaululla ja verkkosivuilla olleella kuulutuksella. Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Helsingin kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta on pyydetty lausunto. Kuulutus- ja lausuntoaika oli 15.6.2018 – 16.7.2018. Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia eikä lausuntoja.

Hakemusta on täydennetty 31.5.2018. Täydennetyt asiakirjat ovat: päivitetty lupahakemus, luettelo asianosaisista, kartta naapuritiedoista, päästömittausraportti, ympäristönsuojeluraportti 2017, toimintasuunnitelma sekä tarkkailusuunnitelma. Lisäksi hakemusta on täydennetty pohjavesialuekartalla 15.6.2018.

Lämpökeskukseen on tehty tarkastus 23.10.2018.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää myöntää Helen Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan Jakomäen lämpökeskukselle hakijan antamien selvitysten mukaisesti ja seuraavin lupamääräyksin:

1. Laitoksessa syntyvät jätevedet on johdettava Helsingin seudun ympäristöpalvelujen (HSY) ylläpitämään viemäriin.
2. Lämpökeskuksen lattiavedet sekä säiliöautojen purkauspaikan hulevedet on johdettava vähintään öljynerottimen kautta, josta poistuvan veden hiilivetypitoisuus on alle 100 mg/l. Öljynerottimessa tulee olla öljytilan täyttymisestä varoittava hälytysjärjestelmä, jonka toimivuus tulee testata vähintään puolen vuoden välein. Hälytykset on ohjattava sellaiseen paikkaan, jossa ne voidaan havaita välittömästi.

Lämpökeskuksen piha-alueen hulevesien pääsy öljynerottimiin johdettaviin viemäreihin on estettävä.

3. Öljynerottimen jälkeiseen sulkuventtiilikaivoon on oltava joka tilanteessa esteetön pääsy. Kaivon kansi tulee pitää siten kunnossa, että esimerkiksi talvella se on nopeasti avattavissa. Sul-

23.11.2018

kuventtiilikaivon sijainti tulee osoittaa mahdollisimman lähelle kaivoa sijoitettavalla opastekilvellä.

4. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä käyttämiensä kemikaalien haittavaikutuksista. Viemäriin ei saa johtaa jätevesiä siten, että siitä aiheutuu vauriota viemäriverkolle, haittaa puhdistamon toiminnalle tai puhdistamolietteen hyötykäytölle.

Päästöt ilmaan (YSL 52 §, Vna1065/2017)

5. Lämpökeskuksen savukaasut on johdettava maanpinnasta vähintään 40 metriä korkean piipun kautta ulkoilmaan.
6. Lämpökeskuksen päästöraja-arvot ovat 31.12.2024 saakka seuraavat: hiukkaset 140 mg/Nm³, typenoksidit 600 mg/Nm³ ja rikkidioksidi 850 mg/Nm³.

Kun käyttöaika rajataan kattilakohtaisesti niin, että se on alle 500 h viiden vuoden liukuvana keskiarvona, ei 1.1.2025 alkaen päästöraja-arvoja ole.

7. Laitoksessa käytettävän raskaan polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,5 painoprosenttia.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi ja käsittely (YSL 16, 52 ja 58 §)

8. Polttoaineet ja kemikaalit on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu pilaantumisvaaraa maaperälle eikä pohja- tai pintavesille, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, epäsiisteyttä eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Kemikaalit on varastoitava kullekin kemikaalityypille tarkoitettussa ja asianmukaisessa astiassa laitoksen sisällä tai erillisessä lukittavassa varastossa. Varastointitilan lattia on pinnoitettava varastoitavia kemikaaleja kestäväällä pinnoitteella. Nestemäisten kemikaalien astiat on lisäksi sijoitettava suoja-altaisiin tai reunakorokkein varustettuun tilaan siten, että suoja-altaan tai reunako-

23.11.2018

rokkeen varustetun tilan tilavuus vastaa suurimman astian tilavuutta. Varastointitilassa ei saa olla viemäreihin yhteydessä olevia lattiakaivoja.

Raskaan polttoöljyn säiliössä on oltava ylitäytön estävä hälytys- tai lukitusjärjestelmä.

9. Polttoaineiden ja kemikaalien varastointiin, käsittelyyn ja vuotojen tarkkailuun käytettävien rakenteiden ja laitteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti ja tarvittaessa ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin.

Jätteet ja niiden käsittely (YSL 52, 58, 62 ja JL 15, 16, 29, 118, 121, Vna jätteistä 20, 24 §)

10. Toiminnassa syntyvät jätteet saa luovuttaa ainoastaan sellaiselle vastaanottajalle, jolla on lupa kyseisen jätteen vastaanottoon. Laitoksella syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava säännöllisesti, mutta kuitenkin vähintään kerran vuodessa, hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa kyseisen jätteen vastaanotto ja käsittely on hyväksytty.

Vaaralliset jätteet on lajiteltava omiin astioihinsa, joiden tulee olla tiiviitä ja asianmukaisesti merkittyjä. Vaaralliset jätteet on säilytettävä siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Vaarallisten jätteiden määristä, toimituskohteista ja kuljetuksen suorittajista on laadittava jätelain 121 §:n mukaiset siirtoasiakirjat, joiden tulee olla tarvittaessa lupaviranomaisen tarkastettavissa. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolme vuotta.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet (YSL 52 §, 170 §)

11. Mikäli prosessilaitteisiin tulee vikoja tai toimintahäiriöitä, jotka lisäävät savukaasupäästöjen määrää tai muuttavat päästöjen laatua haitallisemmaksi, on laitteet saatettava normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se on teknisesti mahdollista. Yli 24 tuntia kestävästä häiriötilanteesta on ilmoitettava viivytyksettä Helsingin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

23.11.2018

Muissa häiriötilanteissa tai poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut, tai uhkaa aiheutua, määrältään ja laadultaan tavanomaisesta poikkeavia melupäästöjä, päästöjä ilmaan, viemäriin, vesistöön tai maaperään, on viivytyksettä ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava viivytyksettä Helsingin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

12. Merkittävistä polttoaine- tai kemikaalivuodoista on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle. Jätevesiviemäriin joutuvista poikkeuksellisista päästöistä on välittömästi ilmoitettava Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY).

Melu ja tärinä (Vnp 993/1992, 2 §)

13. Laitoksen toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmissä melulle altistuvissa kohteissa päivällä klo 7.00 – 22.00 melutasoa LAeq 55 dB eikä yöllä klo 22.00 – 7.00 melutaso LAeq 50 dB.

Toiminnan lopettamiseen liittyvät määräykset (YSL 52 §)

14. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista valvontaviranomaiselle.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset (YSL 52, 63, 170 §)

15. Lämpökeskuksen läheisyyteen asennetusta pohjavesiputkesta on otettava pohjavesinäytteet kerran vuodessa. Näytteenoton yhteydessä on mitattava pohjaveden pinnankorkeus. Otetuista näytteistä on määritettävä vähintään haju, sameus, pH, sähköjohtavuus, CODMn, kloridi, mineraaliöljyt sekä öljyt ja rasvat.

23.11.2018

16. Laitoksen päästöjä ja ilmanlaatuvaikutuksia on tarkkailtava PiPo-asetuksen (1065/2017) sekä hakemuksen tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Ilmanlaatatarkkailu on mahdollista suorittaa osana Helen Oy:n energiantuotantolaitosten ilmanlaadun yhteistarkkailua.
17. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava valtionhallinnon sähköiseen asiointijärjestelmään soveltuvin osin edellisvuotta koskevat tiedot:
  - 1) käytettyjen polttoaineiden määrästä ja laadusta energiantuotantoyksiköittäin sekä käytettyjen kemikaalien määrästä ja laadusta energiantuotantolaitoksen tasolla;
  - 2) rikkidioksidin (SO₂), typenoksidien (NO₂) ja hiukkasten sekä hiilidioksidin (CO₂foss ja CO₂bio) kokonaispäästöistä;
  - 3) energiantuotannosta;
  - 4) eri energiantuotantoyksiköiden käyttötunneista;
  - 5) toiminnassa syntyneiden tuhkan ja muiden jätteiden määrästä ja laadusta sekä niiden toimituspaikoista;
  - 6) tarkkailtavien jätevesien määrästä ja laadusta;
  - 7) melumittauksista sekä
  - 8) savukaasupäästöjen mittausraportit.

Tietojen viemisestä on ilmoitettava Helsingin ympäristönsuojeluviranomaiselle (helsinki.kirjaamo@hel.fi).

Laitoksen toiminnasta ja sen valvonnasta sekä toimintaan liittyvistä ympäristönsuojelun kannalta merkityksellistä tapahtumista ja toimenpiteistä on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Siihen on kirjattava edellä esitetyt raportointia varten tarvittavat tiedot. Kirjanpito on pyydettyäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle.

Yelisperustelut

Helen Oy:n Jakomäen lämpökeskuksen toiminnan muuttaminen lupahakemuksessa esitetyllä tavalla ei lisää ympäristövaikutuksia. Ottaen huomioon annetut selvitykset sekä lupamääräykset toiminta täyttää ympäristönsuojelulain mukaiset edellytykset. Toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, pohjaveden tai maaperän pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden

23.11.2018

huonontumista, roskaantumista tai kohtuutonta rasiutusta naapureille. Laitoksen toiminnasta ei ole aiheutunut edellä mainittuja ympäristö- tai terveyshaittoja aikaisemminkaan. Toiminnanharjoittajalla on toimintaan riittävä asiantuntemus.

Tällä päätöksellä muutetaan ympäristölupamääräyksiä uuden PiPo-asetuksen mukaisiksi. Pienten ja keskisuurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (Vna 65/2017, ns. uusi PiPo-asetus) on korvattu Vna 750/2013, ns. vanha PiPo-asetus. Näitä asetuksia edelsi Vna 445/2010, ns. PiNo-asetus (Valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista).

Lupamääräysten perustelut

1. Määräys laitoksessa syntyvien jätevesien johtamisesta viemäriin on annettu ympäristön, erityisesti pohjavesialueen, suojelemiseksi.
2. Määräys mahdollisesti öljyä sisältävien vesien johtamisesta öljynerotuksen kautta on annettu pohjavesialueen suojelemiseksi sekä jätevedenpuhdistamon ja viemäriverkon vahingoittumisen estämiseksi. Luvan saaja on vastuussa jäteveden johtamisesta mahdollisesti aiheuttavasta vahingosta, haitasta tai muusta edunmenetyksestä.
3. Öljynerottimen toimivuus ja mahdollisten viemäripäästöjen ennaltaehkäisy edellyttää erottimen säännöllistä tarkkailua ja huoltoa. Määräystä annettaessa on otettu huomioon PiPo-asetuksen (1065/2017) vaatimukset sekä pohjavesialueen läheisyys.
4. Sulkuventtiilikaivojen toimivuus ja nopea saavutettavuus ovat ensiarvoisen tärkeitä onnettomuustilanteessa. Sulkuventtiilikaivojen avulla voidaan estää haitallisten aineiden pääsy hulevesiviemäriin kautta vesistöön mahdollisissa onnettomuustilanteissa.
5. Määräys vastaa PiPo-asetuksen (1065/2017) Liitteen 2 mukaista vaatimusta piipun korkeudelle. Asetusta tiukemmille vaatimuksille ei ole perusteita.

23.11.2018

6. Määräys vastaa PiPo-asetuksen (1065/2017) Liitteen 1b mukaisia raja-arvoja polttoaineteholtaan yli 15 MW mutta alle 50 MW kattiloiden päästöille. PiPo-asetuksen mukaiset päästöraja-arvot 1.1.2025 alkaen riippuvat laitoksen käyttötunneista. Kun käyttöaika rajataan kattilakohtaisesti niin, että se on alle 500 h viiden vuoden liukuvana keskiarvona, ei PiPo-asetuksessa ole asetettu päästöraja-arvoja. Helen Oy on sitoutunut käyttämään Jakomäen lämpökeskuksen kattiloita 1.1.2025 alkaen alle 500 h/a viiden vuoden liukuvana keskiarvona. Asetusta tiukemmille vaatimuksille ei ole perusteita.
7. Määräys on lupahakemuksessa esitetyn mukainen. Laitoksessa poltettava 1 p- % rikkiä sisältävä raskas polttoöljy on vaihdettu vuoden 2017 aikana 0,5 p- % rikkiä sisältävään raskaaseen polttoöljyyn.
8. Määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi. Polttoaineiden ja kemikaalien käsittelyssä ja varastoinnissa pohjavesialueella on noudatettava erityistä huolellisuutta.
9. Tarkkailua koskeva määräys on annettu maaperän ja pohjaveden pilaantumisen estämiseksi.
10. Vaaralliset jätteet on kerättävä ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista. Valvonta edellyttää kirjanpitoa kiinteistöllä syntyvistä ongelmajätteistä ja niiden käsittelystä.
11. Lupaviranomaiselle on välittömästi ilmoitettava tapahtuneesta poikkeuksellisesta tilanteesta, jotta viranomainen voi välittömästi ryhtyä toimenpiteisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.
12. Poikkeuksellisesta päästöstä välittömästi ilmoittaminen on tarpeen, jotta toimenpiteet ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi voidaan käynnistää välittömästi.
13. Melutasoa koskeva määräys on tarpeen melusta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräystä annettaessa

23.11.2018

on otettu huomioon valtioneuvoston antamat melutason ohje-
vot (VNp 993/1992).

14. Määräys alueen ja sen ympäristön puhdistamisesta on tarpeen, jotta toiminnasta aiheutuneet päästöt tai jätteet eivät laitoksen toiminnan päättymisen jälkeen aiheuta terveyshaittaa tai muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.
15. Määräys pohjavesitarkkailusta on annettu, jotta voidaan varmistua siitä, ettei lämpökeskuksen toiminnasta aiheudu vaaraa tärkeälle pohjavesialueelle.
16. Lämpökeskuksen päästöjen tarkkailussa on otettu huomioon valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista, ns. PiPo (1065/2017). Päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun voidaan seurata osana ilmanlaadun yhteistarkkailua. Uusin päätös Helen Oy:n Helsingissä sijaitsevien energiantuotantolaitosten ilmanlaadun yhteistarkkailusuunnitelmasta on laadittu 3.10.2018 vuosiksi 2019-2023.
17. Määräys on tarpeen lupamääräysten noudattamisen varmistamiseksi ja toiminnan valvomiseksi, toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi sekä toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen välisen riittävän yhteydenpidon varmistamiseksi. Valtionhallinnon sähköiseen asiointijärjestelmään kootaan valtakunnallisesti tietoja energialaitoksen päästöistä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on pääsy järjestelmään. Määräystä annettaessa on otettu huomioon valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista, ns. PiPo (1065/2017).

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 17, 28, 30, 34, 35, 39, 48, 49, 52, 62, 63, 66, 67, 70, 83 - 85, 87, 89, 93, 94, 96, 170, 172, 190, 199, 205 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 8, 11, 13 - 15, 20 §
Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja –

23.11.2018

laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista, ns. PIPO-asetus (1065/2017)
Jätelaki (646/ 2011) 15, 29, 118, 121, 122 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 20 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen
muuttamisesta (86/2015) 24§
Laki eräistä naapuruuksuhteista (26/1920) 17 §
Valtioneuvoston päätös melun ohjearvoista (993/1992) 2 §

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston 24.11.2017 (88 §) hyväksymän taksan mukainen hakemuksen käsittelymaksu on 5.310,00 euroa. Lasku toimitetaan erikseen Helsingin kaupungin taloushallintopalveluliikelaitoksesta.

Lupapäätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen

Päätöksestä kuulutetaan julkisesti Helsingin kaupungin ilmoitustaululla 5.12.2018 osoitteessa Pohjoisesplanadi 11 - 13 ja internet-sivuilla.

Päätös annetaan julkipanon jälkeen 7.12.2018, jolloin sen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon. Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei valiteta.

Päätös on voimassa toistaiseksi. Päätös korvaa Uudenmaan ympäristökeskuksen 14.1.2008 myöntämän ympäristöluvan UUS-2004-Y-875-111.

Jos asetuksella annetaan lupaan sisältyviä määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §).

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Tanja Rajamäki, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32008
tanja.rajamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristölupahakemus
- 2 Naapuritiedot kartta
- 3 Päästömittausraportti
- 4 Ympäristönsuojeluraportti 2017
- 5 Tarkkailusuunnitelma 2018
- 6 Toimintasuunnitelma

23.11.2018

Muutoksenhaku

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 7.1.2019. Valitusosoitus on liitteenä.

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Otteet

Ote

Helen Oy

Otteen liitteet

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Tanja Rajamäki, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32008
tanja.rajamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristölupahakemus
- 2 Naapuritiedot kartta
- 3 Päästömittausraportti
- 4 Ympäristönsuojeluraportti 2017
- 5 Tarkkailusuunnitelma 2018
- 6 Toimintasuunnitelma

Muutoksenhaku

23.11.2018

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 7.1.2019. Valitusosoitus on liitteenä.

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Otteet

Ote

Helen Oy

Otteen liitteet

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Hallintovalitus, ympäristölupapäätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Tiedoksi

Ympäristöpalvelut

23.11.2018

§ 208

Helsingin kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2015-2019 päivitys vuodelle 2019

HEL 2018-011017 T 11 00 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä liitteenä nro 1 olevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2015-2019 päivityksen vuodelle 2019.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32010
riikka.ahberg(a)hel.fi
Pertti Forss, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32002
pertti.forss(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2015-2019, päivitys 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto (Helsingin toimipaikka)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sovelletut säännökset

Elintarvikelaki (23/2006, muut. 352/2011) 47 §

Eläinlääkintähuoltolaki (765/2009) 8 §

Terveystensuojelulaki (763/1994, muut. 942/2016) 4 a §

Tupakkalaki (549/2016) 83 §

Helsingin kaupungin hallintosääntö 16 luku 2 §

Perustelut

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmavelvoitteesta on säädetty elintarvikelain 48 §:ssä, eläinlääkintähuoltolain 10 §:ssä, terveydensuojelulain 6 §:ssä ja tupakkalain 84 §:ssä.

Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman mukaan kunnan valvontasuunnitelman yhteisessä osiossa on todettava ympäristöterveydenhuollon käytettävissä olevat voimavarat ja niiden jakautuminen eri toimialoille. Valvontasuunnitelmassa on esitettävä valvonnan painopisteet sekä valtakunnalliseen valvontaohjelmaan liittyvät yhteiset ja toimialakohtaiset hankkeet ja projektit. Muita valvontasuunnitelmaan sisällytettäviä asioita ovat laboratoriot ja ulkopuoliset asiantuntijat, joihin valvonta tukeutuu, valvonnasta perittävät maksut, koulutussuunnitelma, varautuminen erityistilanteisiin ja viestintä.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira ja Sosiaali- ja terveystieteiden valvontavirasto Valvira ovat päivittäneet valtakunnallisen ympäristöterveydenhuollon yhteisen valvontaohjelman vuosille 2018-2019. Valtakunnallinen yhteinen ohjelma ja lakikohtaiset ohjelmat on otettu huomioon suunnitelman päivittämisessä.

Yhteisessä osiossa on kuvattu toimintaympäristön muutokset, joista merkittävin on kaupungin organisaatiomuutos 1.6.2017 lähtien sekä tuleva maakuntaudistus, jonka toteutumisen myötä ympäristöterveydenhuolto siirtyisi maakunnan järjestämisvastuulle. Maakuntaudistus on viivästynyt ja se toteutuu aikaisintaan vuoden 2021 alusta. Ympäristöpalveluissa varaudutaan lain mahdollistaman ympäristöterveydenhuollon erillisratkaisun ja siihen liittyvien sopimusten valmisteluun.

Valtakunnallinen ympäristöterveydenhuollon keskitetty toiminnanohjaus- ja tiedonhallintajärjestelmähanke VATI korvaa kuntien nykyisin käyttämät ympäristöterveydenhuollon valvontatietojärjestelmät vuoden 2019 alusta lähtien, jos hanke toteutuu suunnitellussa aikataulussa. Tietojärjestelmän vaihtoon on varattava tavanomaista enemmän valvontahenkilöstön voimavaroja suuren valvontakohdemäärän vuoksi.

Elintarvikelain kokonaisuudistuksen myötä valvontakohteille on suunnitella vuosivalvontamaksu, joka toteutuessaan lisää valvonnan maksutuloja. Vastaava muutos on suunnitteilla terveydensuojelulakiin.

23.11.2018

Ympäristöpalveluissa on ympäristöterveydenhuoltoon vuonna 2019 käytettävissä henkilöresursseja yhteensä 63 htv. Lisäksi käytössä on sihteeriresursseja 2 htv. Tarkempi resurssijakauma ja valvontakohteiden määrät on esitetty suunnitelmassa.

Elintarvikevalvonnassa arvioidaan olevan neljän tarkastajan vaje suhteessa Eviran valtakunnallisiin riskiperusteisiin tarkastustavoitteisiin. Korkeasaaren säätiöitymisen myötä Korkeasaaren eläinlääkärin hoitamattomat eläinten tuonti- ja vientitehtävät siirtyivät vuoden 2018 alusta lähtien ympäristöpalveluiden valvontaeläinlääkäreille, mikä lisää entistään tarvetta yhteen lisävakanssiin. Terveysturvallisuuden ja tupakkavalvonnassa ei nykyisillä resursseilla päästä Valviran antamiin suosituksiin tarkastusmääriä ja -tiheyksiä koskien. Resurssivajetta on pyritty kompensoimaan riskiperusteisen valvonnan tehostamisella, voimakkaalla priorisoinnilla sekä sähköisen asioinnin edistämällä muun muassa tarkastuslomakkeita uudistaen.

Henkilöresurssien vajeet tuodaan esille toimialan talousarviota valmisteltaessa. Lisäksi valvontasuunnitelmissa on esitetty tehtävien priorisointia ja muita työn sujuvoittamiseksi tehtyjä toimenpiteitä.

Laboratoriopalvelut hankitaan MetropoliLab Oy:stä. Laboratoriopalvelut kilpailutetaan vuonna 2019 nykyisen sopimuksen päättyessä. Lisäksi suunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ohjeistuksen mukaisesti valvontamaksut, valvontahenkilöstön koulutus, viestintä ja erityistilanteisiin varautuminen. Painopistealueet sekä tarkastus- ja näytteenottosuunnitelmat on esitetty lakikohtaisissa suunnitelmissa.

Elintarvikevalvontasuunnitelma

Elintarvikevalvonnassa tavoitteena on, että riskiperusteisen valvontasuunnitelman tarkastusmäärästä toteutuu vähintään 80 % eli vähintään 2 700 suunnitelmallista tarkastusta. Muita painopistealueita ovat Oiva-tarkastuksissa havaittujen epäkohtien korjaamisen varmistaminen ja Oiva-yleisarvioiden kehitys, uusien elintarvikehuoneistojen ja toimijan vaihdosilmoitusten sujuva käsittely, yhteistyön kehittäminen eri viranomaisten välillä elintarvikepetoksiin liittyen sekä ympäristöterveydenhuollon valtakunnalliseen tietojärjestelmähankkeeseen (VATI) osallistuminen. Vuonna 2019 aloitetaan myös yksikön tiimien välisen kohde- ja tehtäväjaon sisäisen organisaation uudistaminen sekä kehitetään elintarvikeneuvontaa.

Pääkaupunkiseudun yhteisiä valvonta- tai näytteenottoprojekteja ovat tuoreen kalan ja kebabin hygieeninen laatu. Helsingin omia projekteja ovat mädin laatu, mausteiden mikrobiologinen laatu ja kielletyt väriaineet. Lisäksi kaupunkiympäristössä kasvatettujen vihannesten kemial-

23.11.2018

lista laatua selvitetään yhteistyössä kaupunkiviljelijöiden kanssa. Mansikoiden alkuperää tutkitaan satokauden alussa Eviran kanssa. Helsinki osallistuu myös Eviran valtakunnalliseen näyttöprojektin, jossa selvitetään patogeenisien bakteerien esiintymistä pakatuissa lehtivihanneksissa.

Terveydensuojelun valvontasuunnitelma

Terveydensuojelun suunnitelmallisen valvonnan painopistealueita ovat talousveden, uimaranta- ja uima-allasveden valvonta sekä terveydellisten olojen valvonta sellaisissa kohteissa, joita lapset ja nuoret käyttävät, kuten päiväkodit, koulut, kerho- ja nuorisotilat sekä leikkipuistot ja rakennukset. Terveydensuojelun valvontaa kohdennetaan myös erityisesti ihoa läpäisevää hoitoa tarjoaviin kohteisiin. Terveydensuojelun mukaisten ilmoitusten sujuva käsittely, riskinarvioinnin kehittäminen eri kohdetyyppejä koskien, toimijan omavalvonnan edistäminen, valtakunnallisen valvontatietojärjestelmän mahdollisimman sujuva käyttöönotto ja aktiivinen osallistuminen tietojärjestelmän jatkokehittämiseen sekä tietojärjestelmän valvontakohderekisterin saaminen ajan tasalle ovat muita terveydensuojelun valvonnan painopistealueita vuonna 2019.

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelma

Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelmassa on kuvattu eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan kohteet, tehtävät ja niihin liittyvät velvoitteet. Painopistealueen niukkojen resurssien vuoksi yritetään edelleen löytää uusia keinoja toiminnan tehostamiseksi ja sujuvoittamiseksi. Toimintaa sopeutetaan lisääntyviin tehtäviin, kuten Korkeasaaren eläintarhan virkaeläinlääkäritehtäviin ja eläinten lisääntyviin vientitarkastuksiin.

Valvonnan vaikuttavuus varmistetaan seuraamalla säännöllisesti eläinsuojeluvalvonnan uusintatarkastusten toteutumista, yhteistyöllä aluehallintoviraston kanssa pitkäaikaisien eläinsuojelutapausten hoitamisessa sekä tekemällä poliisille tutkintapyyntöjä aina, kun eläinsuojelurikoksen tunnusmerkit täyttyvät. Yhteistyö poliisin kanssa tulee tehostumaan, sillä poliisi on perustanut eläimiin kohdistuvien rikosten tutkimusryhmän syksyllä 2018.

Tupakka- ja lääkelain mukainen valvontasuunnitelma

Tarkastuksia kohdennetaan tupakkalain valtakunnallisen valvontaohjelman painopisteinä oleviin erikoisliikkeisiin, myyntipaikoissa myynnissä oleviin vähittäismyyntipakkauksiin, tupakkajäljittelmien mainonnallisen esillepanon valvontaan ja tupakkatuotteiden, tupakan vastikkeiden, sähkösavukkeiden, nikotiiniväestöiden ja niiden tavaramerkkien esilläpi-

23.11.2018

don valvontaan erityisesti alueille, joissa tiedetään oleskelevan paljon nuoria. Myös ravintoloiden tupakointitilat kuuluvat valvonnan painopistealueisiin. Aiempina vuosina havaittujen puutteiden johdosta tupakkalain mukaista valvontaa jatketaan vuonna 2019 myös ulkoalueilla järjestettäviin yleisiin tilaisuuksiin. Aktiivinen osallistuminen valtakunnallisen tietojärjestelmähankkeen jatkokehittämiseen koskee myös tupakka- ja lääkelain mukaista valvontaa.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Riikka Åberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32010
riikka.ahberg(a)hel.fi
Pertti Forss, yksikön päällikkö, puhelin: 310 32002
pertti.forss(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma 2015-2019, päivitys 2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovirasto (Helsingin toimipaikka)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö
Ympäristöterveysyksikkö

§ 209

Tupakkalain mukaisten kieltojen ja uhkasakkojen asettaminen Dunya Oy:lle

HEL 2018-005119 T 11 02 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti seuravaa koskien tupakkalain tarkoittamassa sisätilassa kasviperäisten tuotteiden polttamista, tupakointitilassa ruoan ja juoman nauttimista sekä tupakointitilan omavalvontavelvoitteiden laiminlyöntiä:

Päätökseen velvoitettu

Dunya Oy, Kaarikuja 4 G 161, 00940 Helsinki
Shisha Grill, Ostostie 4 B 10, 00940 Helsinki, kiinteistötunnus 91-47-21-11

Asian vireilletulo

Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut teki valvontasuunnitelman mukaisen tarkastuksen Shisha Grilliin 5.9.2017.

Taustaa

Ympäristöpalvelut on tarkastanut 5.9.2017, 30.1.2018, 20.4.2018 ja 28.9.2018 Shisha Grillin tupakointitilan ja tupakkatuotteiden vähittäismyynnin. Tarkastuksilla todettiin, ettei tupakointitilan ilmanvaihtoa ollut tarkastettu säännöllisesti eikä havainnoista ollut pidetty kirjaa. Tupakointitilassa tarjottiin sekä nautittiin ruokaa ja juomaa. Tarkastuksilla 20.4.2018 ja 28.9.2018 on todettu, että elinkeinonharjoittaja sallii poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden sekä vesipiipputupakan polttamisen sisätilassa.

Kuuleminen

Dunya Oy:tä on kuultu tupakkalain 96 §:n mukaisista kielloista ja niiden tehosteiksi asetettavista uhkasakoista 24.5.2018 päivätyllä kirjeellä. Dunya Oy ei toimittanut vastinettaan määräaikaan mennessä.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Päävelvoitteet

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto antaa velvoitetulle Dunya Oy:lle tupakkalain 96 §:n nojalla seuraavat kiellot:

23.11.2018

1. Vesipiipputupakan ja poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden polttaminen Shisha Grillin sisätilassa on kielletty.
2. Tupakointitilassa ruoan ja juoman nauttiminen on kielletty.
3. Tupakointitilan ilmanvaihdon säännöllisen tarkastamisen ja havaintojen kirjaamisen laiminlyönti ja siten tupakkalain rikkominen on kielletty.

Perustelut päävelvoitteille

Tupakkalain 73 ja 74 §:n mukaan vesipiipputupakan ja poltettavaksi tarkoitettujen kasviperäisten tuotteiden polttaminen asiakkaiden käytävissä olevassa sisätilassa on kielletty. Tarkastuksilla on havaittu, että Shisha Grillin sisätilassa poltetaan vesipiipputupakkaa sekä poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita.

Tupakointitilassa ei saa tarjoilla eikä nauttia ruokaa tai juomaa (tupakkalaki 77 §). Tarkastuksilla on havaittu, että asiakkaat nauttivat tupakointitilassa ruokia ja juomia.

Tupakointitilan ilmanvaihto on tarkastettava säännöllisesti ja havainnoista on pidettävä kirjaa (valtioneuvoston asetus tupakointitiloista ja tupakointikiellon hakemisesta asuntoyhteisöön (601/2016) 3 §). Tarkastusten yhteydessä elinkeinonharjoittajalla ei ole ollut esittää kirjauksia ilmanvaihdon tarkastushavainnoista.

Kunnan tupakkalakia valvova viranomainen voi kieltää tupakkalain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan (tupakkalaki 96 §).

Uhkasakon asettaminen

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää asettaa Dunya Oy:lle päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi 15.000,00 euron uhkasakon, päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi 7.500,00 euron uhkasakon ja päävelvoitteen 3 noudattamisen tehosteeksi 2.500,00 euron uhkasakon. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto voi tuomita uhkasakot maksettaviksi, ellei velvoitteita ole noudatettu määräaikaan mennessä eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Perustelut uhkasakon asettamiselle

Tupakkalain 105 §:n mukaan kunta voi asettaa lain säännösten perusteella antamansa kiellon tai määräyksen tehosteeksi uhkasakon tai uhan, että asetetun määräajan jälkeen tekemättä jätetty toimenpide

23.11.2018

teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Uhkasakkoa koskevaan asiaan sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määrämällä päävelvoite asianosaisen noudatettavaksi sakon uhalla. Kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että uhkasakon asettaminen kiellon tehostamiseksi on tarpeen, koska päätökseen velvoitettu ei ole lopettanut lainvastaista toimintaa kehoituksista huolimatta.

Uhkasakon asettaminen tarkoittaa sitä, että jos valvontaviranomainen uusintatarkastuksellaan havaitsee, ettei päävelvoitetta ole noudatettu, se voi tuomita uhkasakon maksettavaksi.

Päätöksen voimassaolo

Kielto tulee voimaan, kun päätös saa lainvoiman. Päätös tulee lainvoimaiseksi muutoksenhakuajan loputtua, ellei päätöksestä ole valitettu.

Tiedoksi velvoitetulle

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Valvontaviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöä koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Sovelletut oikeusohjeet:

Tupakkalaki (549/2016) 73, 74, 77, 96, 105 ja 106 §

Valtioneuvoston asetus tupakointitiloista ja tupakointikiellon hakemisesta asuntoyhteisöön (601/2016) 3 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 8, 22, 23 ja 24 §

Päätöksen tiedoksianto

23.11.2018

Päätös toimitetaan velvoitetulle saantitodistuksella.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Pia Malm, vs. terveystieteiden tutkija, puhelin: +358 9 310 32034
pia.malm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuuleminen Dunya Oy
- 2 Shisha Grill tarkastuspöytäkirjat 5.9.2017, 30.1.2018, 20.4.2018 ja 28.9.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

Ote

Velvoitettu

Otteen liitteet

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Maanmittauslaitos / Kirjaamisasiat

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Pia Malm, vs. terveystieteiden tutkija, puhelin: +358 9 310 32034
pia.malm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuuleminen Dunya Oy
- 2 Shisha Grill tarkastuspöytäkirjat 5.9.2017, 30.1.2018, 20.4.2018 ja 28.9.2018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tupakkalain mukainen päätös

Otteet

23.11.2018

Asia/4

Ote

Velvoitettu

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
sijat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, tupakkalain mukai-
nen päätös

Tiedoksi

Ympäristöterveysyksikkö

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

§ 210

Terapia- ja porealtaiden käyttökiellon ja uhkasakon asettaminen, Kuntoutussäätiö, Pakarituvantie 4-5

HEL 2016-013621 T 11 02 02 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Tapio Klemetti: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Lotta Kivikoski, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31595
lotta.kivikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää Kuntoutussäätiön, Pakarituvantie 4-5, terapia- ja porealtaiden käyttöön liittyen seuraavaa:

Vireilletulo ja taustaa

Asia koskee Kuntoutussäätiön tiloissa, osoitteessa Pakarituvantie 4-5,00410 Helsinki, olevia terapia- ja porealtaita. Terapia- ja porealtaat kuuluvat samaan allasryhmään eli niillä on yhteinen vedenkäsittelyjärjestelmä.

Otettujen allasvesinäytteiden perusteella Kuntoutussäätiön altaiden veden laatu ei ole useissa tutkimuksissa täyttänyt sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen uimahallien ja kylpylöiden allasvesien laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (315/2002, allasvesiasetus) 3 §:n laatuvaatimuksia. Allasvesinäytteet on ottanut ja analysoinut Metropolilab Oy, joka on Eviran terveydensuojelulain nojalla hyväksymä laboratorio allasvesiasetuksen mukaisten tutkimusten tekoon.

23.11.2018

Allasveden kemialliset laatuvaatimukset ovat jatkuvasti ylittyneet trihalometaanin (THM) pitoisuuden osalta. Trihalometaanit ovat suurina pitoisuuksina myrkyllisiä ja niiden epäillään olevan pieninä pitoisuuksina karsinogeenisiä.

Kuntoutusäätiön altaiden veden THM-pitoisuuden tehostettu seuranta on aloitettu vuoden 2017 alusta, koska vuosina 2015 ja 2016 altaiden THM-pitoisuudet ylittivät toistuvasti laatuvaatimuksen ($\leq 50 \mu\text{g/l}$). Yhteenveto laboratoriotuloksista vuosina 2015 - 2018 THM-pitoisuuden osalta on liitteenä 1.

Vuoden 2017 aikana otetuissa näytteissä THM-pitoisuus ylitti laatuvaatimuksen terapia-altaassa viidessä näytteessä kuudesta ja porealtaassa kolmessa näytteessä viidestä. Kuntoutusäätiötä kuultiin allasveden laadun aiheuttamasta terveyshaitasta ja mahdollisesta määräyksestä tai altaiden käytön rajoittamisesta tai kieltämisestä 29.12.2017.

Vastineessaan kuulemiseen 26.1.2018 (liite 2) Kuntoutusäätiö ilmoitti ryhtyvänsä toimenpiteisiin allasveden THM-pitoisuuden alentamiseksi. Toimenpiteiksi ilmoitettiin mm. suodatushiekkan puhdistus, aktiivihillen vaihto, UV-lampun vaihto, suodatinhuuhteluiden lisääminen, kemikaalisyöttöjen tarkistus, allasimurointien lisääminen sekä kävijöiden hygieniaohjeistuksen parantaminen ja tarkempi seuranta. Tehdyillä toimenpiteillä olikin hetkellinen vaikutus allasveden THM-pitoisuuksiin, jotka pysyttelivät raja-arvoissa helmikuusta toukokuuhun 2018.

Kevään ja kesän 2018 aikana THM-pitoisuus on kuitenkin noussut uudestaan raja-arvon tasolle ja useissa näytteissä ylittänyt raja-arvon. Toukokuusta elokuuhun 2018 otettiin yhteensä neljä näytettä kummas-takin altaasta. Näistä näytteistä kahdessa THM-pitoisuus ylitti raja-arvon sekä terapia- että porealtaassa.

Kuuleminen uima-allasveden aiheuttamasta terveyshaitasta

Ympäristöpalvelut on kuullut Kuntoutusäätiötä uudelleen uima-altaiden veden laadun aiheuttamasta terveyshaitasta ja mahdollisesta uima-altaiden käyttökiellosta sekä uhkasakosta 27.9.2018.

Kuntoutusäätiö antoi vastineensa kuulemiseen 19.10.2018 (liite 3). Vastineessa tiiminvetäjä ***** mainitsee mm. seuraavat toimenpiteet: asiakkaiden peseytymisohjeiden tarkentaminen ja valvonta, suodatinhiekkojen huuhteluiden lisääminen, allasimuroinnin lisääminen, kemikaalisyöttöjen tarkentaminen, ilmanvaihtokoneen suodattimen vaihto, suodattimen suodatusmassan vaihto ja aktiivihillisuodattimen ki-teiden vaihto.

23.11.2018

Ympäristöpalvelut katsoo, että ilmoitetut toimenpiteet kuuluvat pääsääntöisesti toiminnanharjoittajan omavalvonnan piiriin tai ovat luonteeltaan vedenkäsittelyjärjestelmän kulumien osien uusintaa tai päivitystä. Lisäksi näitä samoja toimenpiteitä on mainittu jo aiempaan kuulemiseen annettussa vastineessa 26.1.2018 eli ainakin osa toimenpiteistä on toteutettu jo aiemmin.

Ilmoitetuista toimenpiteistä suodatusmassan vaihto ja aktiivihiihtisuodattimen kiteiden vaihto ovat suurempia toimenpiteitä, joilla saattaa olla vaikutusta veden laatuun. Massojen ja kiteiden vaihdot on ***** saadun tiedon mukaan tehty 19.2.2018. Keväällä ja kesällä 2018 otetut näytteet on otettu näiden toimenpiteiden jälkeen. Näin ollen ympäristöpalvelut katsoo, että terveyshaittojen ehkäisemiseksi terapia- ja porealtaat on asetettava käyttökieltoon.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston ratkaisu

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto asettaa Kuntoutussäätiön terapia- ja porealtaat käyttökieltoon. Kiellon tehosteeksi asetetaan 20 000 euron suuruinen uhkasakko.

Perustelut

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi kieltää käyttämästä yleistä uima-allasta tarkoitukseensa (terveydensuojelulaki 29 §), jos sen vesi ei täytä terveydensuojelulain 32 §:n nojalla annettuja terveydellisiä laatuvaatimuksia. Terveydensuojelulain 32 §:n nojalla on annettu tarkempia säännöksiä veden terveydellisistä laatuvaatimuksista allasvesiasetuksen 3 §:ssä ja asetuksen liitteessä 1. Liitteen 1 mukaan THM-pitoisuus kloroformina saa allasvedessä olla korkeintaan 50 µg/l.

Kuntoutussäätiön altaista vuoden 2018 keväällä ja kesällä otetuista näytteistä kaksi ei täyttänyt allasvesiasetuksessa säädettyjä allasveden laatuvaatimuksia THM-pitoisuuden osalta. Näiden näytteiden perusteella voidaan todeta, että tehdyt toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä veden laadun turvaamiseksi. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että Kuntoutussäätiön terapia- ja porealtaiden allasvesi voi aiheuttaa terveydensuojelulain 1 §:n mukaista terveyshaittaa ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi uima-altaat on asetettava käyttökieltoon.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi riittäväksi katsomansa uhkasakon (terveydensuojelulaki 53 §). Uhkasakkoa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään. Uhkasakkolain 6 §:n mukaan uhkasakko asetetaan määräämällä päävelvoite (kielto) asianosaisen noudatettavaksi

23.11.2018

sakon uhalla. Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi, jos asetettua käyttökieltoa rikotaan. Uhkasakon asettamista voidaan pitää tässä tapauksessa tarpeellisena, koska altaiden käyttö voi aiheuttaa terveysuojelulain 1 §:ssä tarkoitettua terveysthainta.

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi. Altaiden käyttö on sallittua sen jälkeen, kun ympäristöpalvelut on todennut, että toiminnanharjoittaja on tehnyt riittävät korjaukset terveysthainta poistamiseksi ja toimittanut niistä selvityksen ympäristöpalveluille sekä osoittanut terapia- ja porealtaiden veden laadun täyttävän allasveden laatuvaatimukset.

Tiedoksi toimijalle

Jos edellä mainittu kiinteä omaisuus tai sitä koskeva käyttöoikeus luovutetaan, on tässä päätöksessä mainitusta velvoitteesta ja uhasta ilmoitettava luovutuksensaajalle luovutuskirjaan otetuin maininoin tai muutoin todisteellisesti. Lisäksi velvoitetun on toimitettava uhan asettaneelle viranomaiselle luovutuksensaajan nimi ja osoite. Valvontaviranomainen lähettää maanmittauslaitokselle tiedon kiinteistöstä (091-33-242-4) koskevasta päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan Kuntoutussäätiölle saantitodistuskirjeenä.

Sovelletut oikeusohjeet

Terveysuojelulaki (763/1994) 1, 29, 32, 53 ja 56 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus uimahallien ja kylpylöiden allasveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (315/2002) 3 ja 8 § sekä liite 1

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 8 ja 22 §

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

23.11.2018

Asia/5

Lotta Kivikoski, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31595
lotta.kivikoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kuntoutussäätiö_THM_yhteenvedo
- 2 Kuntoutussäätiö_vastine_26012018
- 3 Kuntoutussäätiö_vastine_19102018

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, terveydensuojelulain mukainen päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Maanmittauslaitos / Kirjaamisa-
siat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, terveydensuojelu-
lain mukainen päätös
Liite 1

23.11.2018

§ 211

Veden laatu kesäkioskeissa ja liikkuvissa elintarvikehuoneistoissa 2018

HEL 2018-011490 T 00 04 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi julkaisun Veden laatu kesäkioskeissa ja liikkuvissa elintarvikehuoneistoissa.

[Linkki julkaisuun](#)

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Inka Luukkala, elintarviketarkastaja, puhelin: 310 32097
inka.luukkala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Elintarviketurvallisuusvirasto

Etelä-Suomen aluehallintoviras-
to (Helsingin toimipaikka)

Espoon kaupungin ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin ympäristöpalveluissa ja Espoon seudun ympäristöterveydessä toteutettiin kesällä 2018 projekti, jonka tarkoituksena oli

23.11.2018

selvittää talousveden mikrobiologista laatua kesä kioskeissa ja liikkuvissa elintarvikehuoneistoissa.

Näytteitä otettiin yhteensä 54, joista 15 jäätelökioskeista, 5 torikahviloista, 6 junista, 13 ruokarekoista, 5 grillivaunuista, 2 pyörästä ja 8 laivasta. Uusintänäytteitä haettiin 24.

Näytteet tutkittiin Metropolilab Oy:ssä. Näytteistä määritettiin suolistoperäiset enterokokit, koliformiset bakteerit, Escherichia coli ja pesäkkeiden lukumäärä (22 oC). Näytteenoton yhteydessä arvioitiin vesisäiliöiden kuntoa ja puhtautta. Toimijoilta kysyttiin kuinka usein säiliöiden vesi vaihdetaan, mistä vesi haetaan ja milloin vesi on viimeksi vaihdettu. Toimijoilta kysyttiin myös miten, missä, kuinka usein säiliöitä puhdistetaan ja milloin ne on viimeksi puhdistettu. Samalla selvitettiin mihin toimintoihin säiliövettä käytettiin myyntipisteissä.

93 % näytteistä täytti talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Neljä näytettä eivät täyttäneet laatuvaatimuksia ulosteperäisen E. coli ja enterokokkilöydösten vuoksi. Sekä laatuvaatimukset että – tavoitteet täytettäviä näytteitä oli yhteensä vain kuusi (11 %). Heterotrofinen pesäkeluku oli epätavallisen korkea 28 näytteessä (52 %). Koliformisia bakteereja oli 16 näytteessä (30 %). Myyntipisteissä säiliöveden käyttötarkoitus vaihteli ja suurin osa käytti vettä ainakin käsienpesuun. Käytännöt vesisäiliöiden puhdistamisessa ja veden vaihdossa vaihtelivat suuresti eri toimipisteissä.

Säiliöveden laatuun vaikuttavat vesilähteen veden laatu, vesisäiliöiden puhtaus ja puhdistus sekä veden lämpötila ja vaihtuvuus. Vesi tulisi ottaa talousvesiverkosta mahdollisimman kylmänä ja säilyttää viileässä, mikä estää mikrobien lisääntymistä. Ulkomyyntipaikkojen läheisyydessä tulisi olla saatavilla talousvettä, jotta vesivarastoja voidaan täydentää toiminnan aikana.

Säiliöiden säännölliseen puhdistukseen ja kuivattamiseen sekä riittävän tiheään uusimiseen tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota valvonnassa. Toimijoille tehdään kirjallinen ohje säiliöiden huollosta ja säännöllisestä puhdistuksesta. Toimijoiden tulisi tutkia veden laatua säännöllisesti omavalvonnassaan.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Inka Luukkala, elintarviketarkastaja, puhelin: 310 32097
inka.luukkala(a)hel.fi

23.11.2018

Asia/6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Elintarviketurvallisuusvirasto

Etelä-Suomen aluehallintoviras-
to (Helsingin toimipaikka)

Espoon kaupungin ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Tiedoksi

Elintarviketurvallisuusyksikkö

23.11.2018

§ 212

Rakentamisen Ruusun vuoden 2018 tunnustuksensaajaehdokkaat

HEL 2018-011580 T 00 04 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti merkitä tiedoksi kahdeksan ehdokasta huomionosoituksen saajiksi. Päätös tehdään ympäristö- ja lupajaoston kokouksessa 14.12.2018. Ruusut jaetaan Keskustakirjasto Oodissa 18.12.2018.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Kaisa Karvinen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

Kai Miller, rakennusvalvontapäällikkö, puhelin: 310 26328
kai.miller(a)hel.fi
Kaisa Karvinen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26436
kaisa.karvinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunki on jo 23 vuoden ajan nostanut Rakentamisen Ruusu -palkinnolla esiin kaupungin rakennettuun ympäristöön liittyvää ansiokasta työtä jakamalla Ruusuja ja kunniamainintoja rakennusvalvonnan tarkoituksena esimerkillisesti toteuttavalle tai edistävälle teolle. Monia aikakautemme suomalaisia osaajia sekä kunnianhimoisia suorituksia ja kohteita on palkittu.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

23.11.2018

Asia/2

Kai Miller, rakennusvalvontapäällikkö, puhelin: 09 310 26328

kai.miller(a)hel.fi

Kaisa Karvinen, arkkitehti, puhelin: 09 310 26436

kaisa.karvinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 213

Rakennusvalvontataksan tarkistaminen 1.1.2019 alkaen

HEL 2018-011565 T 02 05 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä seuraavat rakennusvalvontataksaan tehtävät muutokset:

Rakennusvalvontataksan maksuja alennetaan kolmella prosentilla, lukuun ottamatta taksan 13 §:ssä olevia kiinteistönsinöörin maksuja.

Taksan 4 §:ään lisätään uusi toinen kappale. Tämä kappale kuuluu seuraavasti: Kun linjasaneeraushankkeen yhteydessä tehdään myös rakennuksen ilmanvaihtoon kohdistuvia toimenpiteitä siten, että samalla rakennetaan poistoilman lämmöntalteenotto, linjasaneeraushankkeen rakennusvalvontataksan tämän pykälän nojalla määrättävää lupamaksua alennetaan 20 %.

Taksan 15 §:n ensimmäiseen kappaleeseen tehdään seuraavat lisäykset: Tässä kappaleessa ennestään olevan lauseen loppuun lisätään suluissa oleva sana rakennusrasite. Näin muutetun lauseen jälkeen kappaleeseen lisätään seuraavat lauseet: Rasitteen perustaminen edellyttää, että asianosaiset sopivat siitä kirjallisesti. Maankäyttö- ja rakennuslain 158 a §:n mukaan kolmiulotteisen kiinteistön vuoksi tarpeellinen rakennusrasite saadaan perustaa 158 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen ilman asianosaisten sopimusta noudattaen muutoin, mitä 158 §:ssä säädetään. Maankäyttö- ja rakennuslain 160 §:n 1 momentin mukaan rakennusrasite voidaan muuttaa tai poistaa, jos asianosaiset siitä sopivat eikä toimenpide vaikeuta tarkoituksenmukaista rakentamista, kiinteistön asianmukaista käyttöä tai hoitoa taikka asemakaavan toteuttamista.

Taksan 15 §:n c) kohdan edellä oleviin kahteen kappaleeseen tehdään seuraavat lisäykset: Näistä kappaleista ensimmäiseen lisätään kappaleen loppuun lause: Maankäyttö- ja rakennuslain 160 §:n 2 momentin mukaan ilman rasiteoikeuden haltijan suostumusta rakennusrasite saadaan muuttaa tai poistaa tietyin edellytyksin. Näistä kappaleista toiseen lisätään kappaleen muodostavan lauseen alkuun teksti Maankäyttö- ja rakennuslain 159 §:ssä tai 160 §:n 2 momentissa tarkoitettu. Tämän lisäyksen jälkeen tämä kappale kuuluu: Maankäyttö- ja rakennuslain 159 §:ssä tai 160 §:n 2 momentissa tarkoitettu ei sopimukseen perustuvan rakennusrasitteen perustaminen, muuttaminen ja poistaminen.

23.11.2018

Taksan 15 §:n f) kohdan edellä olevaan kappaleeseen lisätään siinä ennestään olevan lauseen jälkeen seuraavat lauseet: Maankäyttö- ja rakennuslain 164 a §:n mukaan, jos kolmiulotteisen kiinteistön vuoksi on tarpeen tehdä usean kiinteistön yhteisiä järjestelyjä, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi kaikkien kiinteistönomistajien sopimuksesta tai yhden kiinteistönomistajan aloitteesta muita kiinteistönomistajia ja -haltijoita kuultuaan rakentamisen yhteydessä tai muutoin määrätä korttelialueen tai sen osan taikka kiinteistöön liittyvän tilan yhteisestä käytöstä. Yhteisjärjestelyssä noudatetaan, mitä 164 §:n 2–4 momentissa säädetään. Maankäyttö- ja rakennuslain 164 b §:n mukaan yhteisjärjestelyn muuttamisesta ja poistamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen noudattaen, mitä 160 §:ssä säädetään rasitteen muuttamisesta ja poistamisesta.

Taksan 16 §:n ensimmäinen kappale poistetaan ja korvataan uudella kappaleella. Poistettava kappale kuuluu seuraavasti: Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 54 §:n mukaan kokoontumistilaa koskevassa rakennusluvassa tai toimenpideluvassa vahvistetaan kyseisessä tilassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärä. Tarvittaessa tästä voidaan päättää muutoinkin. Uusi kappale kuuluu seuraavasti: Maankäyttö- ja rakennuslain 117 k §:n mukaan kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on rakennusluvassa, toimenpideluvassa tai paloturvallisuuden vuoksi erikseen tarvittavassa päätöksessä vahvistettava kokoontumistilassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärä.

Taksan 22 §:n viimeinen kappale poistetaan ja korvataan uudella kappaleella. Poistettava kappale kuuluu seuraavasti: Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolla on oikeus ohjata pientalojen lupahakemusten vireillepanoa 1.10. – 31.1. välisenä aikana tapahtuvaksi alentamalla lupamaksua harkintansa mukaan enintään 25 %. Maksualennusta ei kuitenkaan voi antaa kiinteistöinsinöörin maksusta. Uusi kappale kuuluu seuraavasti: Kun pientalon lupahakemus pannaan vireille 1.10. - 31.1. välisenä aikana, tämän taksan 2 §:n a) kohdan nojalla määrättävää lupamaksua alennetaan 20 %. Pientalolla tarkoitetaan tässä omakotitaloa, paritaloa ja rivitaloa.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää lisäksi todeta, että taksa tulee voimaan 1.1.2019 ja että päätöksestä tulee kuuluttaa.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

23.11.2018

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontataksa 2019
- 2 Rakennusvalvontataksa 2018
- 3 Kaupunkimittauspalveluiden esitys vuodelle 2019
- 4 Rakennusvalvontataksan yleiset perusteet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Kaupunginvaltuusto on 24.11.1999 hyväksynyt Helsingin kaupungin rakennusvalvontataksan yleiset perusteet.

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on 10.11.2017 hyväksynyt voimassa olevan rakennusvalvontataksan. Taksa tuli voimaan kuuluttamisen jälkeen 1.1.2018.

Myönnetyt rakennusluvut 1.1. – 30.9.2018

Vuoden 2018 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana myönnettyjen rakennuslupien sisältämien rakennusten yhteenlaskettu kokonaistilavuus oli 2 857 753 kuutiometriä. Vuonna 2017 yhteenlaskettu kokonaistilavuus oli samalla yhdeksän kuukauden ajanjaksolla 3 122 811 kuutiometriä. Vähennystä viime vuoteen verrattuna on 265 058 kuutiometriä. Muutos on –8 %.

Samalla yhdeksän kuukauden ajanjaksolla vuonna 2018 myönnettyjen rakennuslupien sisältämien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala oli 531 015 neliometriä. Vuonna 2017 yhteenlaskettu kerrosala samalla ajanjaksolla oli 621 644 neliometriä. Vähennystä viime vuoteen verrattuna on 90 629 neliometriä. Muutos on –15 %.

Vuoden 2018 yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana myönnettyjen rakennuslupien sisältämien rakennusten yhteenlaskettu kokonaisala oli

23.11.2018

659 810 neliometriä. Vuonna 2017 yhteenlaskettu kokonaisala oli samalla yhdeksän kuukauden ajanjaksolla 830 190 neliometriä. Vähennystä viime vuoteen verrattuna on 170 380 neliometriä. Muutos on -21 %. Kokonaisalaan lasketaan kerrosalan lisäksi kellari- yms. tilat. Rakennusvalvontataksan maksut perustuvat rakennusten kokonaisalaan.

Rakennusvalvontataksan kateprosentti

Suomen Kuntaliitto antaa malleja ja suosituksia rakennusvalvonnan maksuista. Viimeisin Kuntaliiton suositus on päivätty 1.2.2012. Kuntaliitto suosittelee, että rakennusvalvonnan toimintamenot katetaan kokonaan rakentajilta perittävillä maksuilla. Maksujen tarkastamista ja muutamista joka vuosi suositellaan. Rakennusvalvonnan ollessa viranomaistoimintaa ei ole tarkoitus, että rakennusvalvonta kerryttäisi kunnalle pysyvästi ylijäämää. Sen sijaan estettä ei ole sille, että vilkkaan rakentamisen vuosina kate on positiivinen, ja vastaavasti rakentamisen hiljetessä kate painuu miinukselle.

Kuntaliiton suosituksen mukaisesti Helsingin rakennusvalvontataksan nojalla määrättävillä maksuilla tavoiteltava kateprosentti on 100 %. Vuosina 2004-2011 kateprosentti oli vuosittain merkittävästi alle 100 %, alimmillaan vain 62 %. Vuonna 2012 päästiin melkein tavoitteeseen kateprosentin oltua 99 %. Vuodesta 2013 lähtien kateprosentti on ollut vuosittain yli 100 %. Otettaessa huomioon vuonna 2018 lokakuun loppuun mennessä kertyneet rakennusvalvonnan rakennusvalvontataksan mukaiset tulot ja vuoden 2018 rakennusvalvonnan ennustetut menot voidaan todeta, että kuluva vuosi 2018 tulee olemaan kuudes peräkkäinen vuosi, jolloin kateprosentti on yli 100 %.

Merkittävin positiiviseen kateprosenttiin vaikuttava tekijä on ollut se, että näinä viime vuosina rakennuslupia on haettu ja myönnetty huomattavasti enemmän kuin näitä edeltävinä vuosina. Joukossa on ollut myös muutamia poikkeuksellisen suuria rakennushankkeita. Rakentaminen on ollut viime vuosina Helsingissä vilkasta.

Osatekijänä kateprosentin kasvulle oli lisäksi vuoden 2014 alusta voimaan tulleeseen rakennusvalvontataksaan tehty muutos, jolla muutettiin korjaus- ja muutostyön sekä käyttötarkoituksen muutoksen rakennuslupamaksu vastaamaan aiempaa paremmin asian käsittelystä aiheutuvia rakennusvalvontaviranomaisen kustannuksia.

Rakennusvalvontataksan muutokset

Rakennusvalvontataksan maksuja esitetään alennettavaksi kolmella prosentilla, lukuun ottamatta taksan 13 §:ssä olevia kiinteistöinsinöörin maksuja. Tällä muutoksella pyritään pääsemään maksutuloissa lähelle

23.11.2018

100 %:n kateprosenttitavoitetta. Kuten edellä on selostettu, myönnettyjen rakennuslupien määrä on kääntynyt aiempaan verrattuna selvään laskuun. On täysin mahdollista, että rakentaminen ei jatku Helsingissä yhtä vilkkaana kuin mitä se on viime vuosina ollut. Näillä perusteilla on päädytty esittämään tämän suuruista maksujen alennusta.

Taksan kahteen pykälään, 4 § ja 22 §, esitetään tehtäväksi sisällöllisiä muutoksia asiakkaiden eduksi. Taksan linjasaneerauslupamaksuja koskevaan 4 §:ään esitetään tehtäväksi maksun alennusta koskeva lisäys. Pykälään esitetään lisättäväksi seuraava lause omaksi kappaleekseen:

Kun linjasaneeraushankkeen yhteydessä tehdään myös rakennuksen ilmanvaihtoon kohdistuvia toimenpiteitä siten, että samalla rakennetaan poistoilman lämmöntalteenotto, linjasaneeraushankkeen rakennusvalvontataksan tämän pykälän nojalla määrättävää lupamaksua alennetaan 20 %.

Taksan 22 § koskee maksun alentamista. Pykälän viimeinen kappale kuuluu nykyisessä taksassa seuraavasti:

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolla on oikeus ohjata pientalojen lupahakemusten vireillepanoa 1.10. – 31.1. välisenä aikana tapahtuvaksi alentamalla lupamaksua harkintansa mukaan enintään 25 %. Maksualennusta ei kuitenkaan voi antaa kiinteistöinsinöörin maksusta.

Käytännössä aiemmin rakennuslautakunta ja nyttemmin, Helsingin kaupungin organisaatiouudistuksen jälkeen, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on vuosittain päättänyt alentaa lupamaksua tämän taksankohdan nojalla 20 %. Taksankohta esitetään nyt muutettavaksi kuulumaan seuraavasti:

Kun pientalon lupahakemus pannaan vireille 1.10. - 31.1. välisenä aikana, tämän taksan 2 §:n a) kohdan nojalla määrättävää lupamaksua alennetaan 20 %. Pientalolla tarkoitetaan tässä omakotitaloa, paritaloa ja rivitaloa.

Taksan rasitepäätös- ja yhteisjärjestelypäätösmaksuja koskevaan 15 §:ään esitetään tehtäväksi 1.8.2018 voimaan tulleiden laki- ja asetusmuutosten mahdollistaman kolmiulotteisten kiinteistöjen muodostamisen johdosta tarvittavat taksan tekstitäydennykset. Näillä tekstitäydennyksillä taksassa otetaan huomioon kolmiulotteisen kiinteistön muodostamisen, pysyttämisen ja lakkaamisen johdosta tarvittavien rasitteiden ja yhteisjärjestelyjen perustaminen, muuttaminen ja poistaminen.

23.11.2018

Taksan 15 §:ään esitetään tehtäväksi myös pykälän ei sopimukseen perustuvan rakennusrasitteen perustamisen, muuttamisen ja poistamisen kohtaan tarkentavat tekstitäydennykset.

Taksan kokoontumistilojen maksuja koskevan 16 §:n ensimmäinen kappale esitetään muutettavaksi sisällöltään päivitettyyn muotoon joutuessa siitä, että kokoontumistiloja koskeva säännös on nykyisin maankäyttö- ja rakennuslain 117 k §:ssä. Aiemmin kokoontumistiloista säädettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa.

Kiinteistöinsinöörin maksut

Kaupunkimittauspalvelut toteaa 31.10.2018 päivätyssä esityksessään kiinteistöinsinöörin maksuista seuraavaa:

Kiinteistöinsinöörin rakennustyön valvontaa koskevaa toimenpidetaksaa on viimeiseksi tarkistettu vuodelle 2018 kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostossa 10.11.2017 (§ 74), jolloin taksaa korotettiin 1 %.

Viime vuoden 2017 tulo- ja menotilanteen mukaan laskettu kateprosentti on 97 %. Mikäli huomioidaan virkatyönä tehtävät rakennuslupa-lausunnoista aiheutuneet kustannukset, kateprosentti on 91 %.

Edellä esitetyn kateprosenttilaskelman sekä kuluvan vuoden 2018 prosenttikorotuksen vaikutuksen vuoksi kaupunkimittauspalvelut ei esitä kiinteistöinsinöörin toimenpidetaksaan muutoksia vuodelle 2019.

Voimaantulo

Rakennusvalvontataksa tulee voimaan 1.1.2019.

Esittelijä

rakennusvalvontapäällikkö
Kai Miller

Lisätiedot

Juha Vehviläinen, rakennuslakimies, puhelin: 310 26225
juha.vehvilainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontataksa 2019
- 2 Rakennusvalvontataksa 2018
- 3 Kaupunkimittauspalveluiden esitys vuodelle 2019
- 4 Rakennusvalvontataksan yleiset perusteet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunkiympäristölautakunta

23.11.2018

§ 214

Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20829/2, Azorienkuja 3, Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto-palvelu

HEL 2018-011362 T 10 04 03

Facta 20-2176-18-A, Lupapiste LP-091-2018-03657

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto-palvelulle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 20-2176-18-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkisanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Pirkka Hellman, arkkitehti, puhelin: 310 26340
pirkka.hellman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Liite 1
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Päätösehdotus

23.11.2018

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Poikkeamiset asemakaavasta ja muista säädöksistä ovat vähäisiä ja perusteltuja eikä niillä ole vaikutusta naapureiden etuun.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-j §, 121 §, 121 a, 133 §, 135 §, 150 b ja 175 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Pirkka Hellman, arkkitehti, puhelin: 310 26340
pirkka.hellman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 Esittelymateriaali.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Liite 1
Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Tiedoksi

23.11.2018

Asia/9

Helsingin Satama Oy

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

§ 215

Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalon rakentaminen, tontti 14/484/38, Pohjoinen Hesperiankatu 35, hakija Asunto Oy Meander Helsinki

HEL 2018-010652 T 10 04 03

Facta 14-1919-17-A, Lupapiste LP-091-2017-01991

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Asunto Oy Meander Helsingille haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 14-1919-17-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Leena Makkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

23.11.2018

Muut otteidensaajat

Liite 1

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Hanke soveltuu rakennuspaikalle ja on vähäisiä poikkeamia lukuun ottamatta lainvoimaisen asemakaavan ja poikkeamispäätöksen mukainen. Hanke täyttää vähäisin poikkeamin rakentamiselle asetetut tekniset ja muut vaatimukset.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a - j §, 125 §, 133 §, 135 §, 141 §, 150 c §, 150 b, 150 d §, 175 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 83 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 Esittelymateriaali.pdf
- 3 Viherkaton toiminta.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen

23.11.2018

Asia/10

päätös

Otteet

Ote
Hakija

Muut otteidensaajat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimitelimen päätös

Liite 1

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimitelimen päätös

Liite 1

23.11.2018

§ 216

Rakennuslupahakemus, määräaikainen koulurakennus ja aloittamisoikeus, tontti 14481/36, Sibeliuksenkatu 16/Välskärinkatu 6-14, Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala

HEL 2018-010650 T 10 04 03

Facta 14-2584-18-A, Lupapiste LP-091-2018-01466

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 14-2584-18-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset ja myöntää aloittamisoikeuden maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n nojalla rakennustyön aloittamiseen hakemuksessa mainituilta osalta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Leena Makkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus- tai toi-

menpidelupaa koskeva toimielimen
päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Hanke soveltuu rakennuspaikalle ja on vähäisiä poikkeamia lukuun ottamatta lainvoimaisen asemakaavan mukainen. Hanke täyttää vähäisin poikkeamin rakentamiselle asetetut tekniset ja muut vaatimukset.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a - i §, 125 §, 133 §, 135 §, 144 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Leena Makkonen, arkkitehti, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 Esittelymateriaali.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus- tai toi-

23.11.2018

Asia/11

---

menpidelupaa koskeva toimielimen
päätös
Liite 1

§ 217

Rakennuslupahakemus, toimistotalon rakentaminen, tontti 22403/4, Konepajankuja 5, NCC Property Development Oy

HEL 2018-011213 T 10 04 03

Facta 22-2579-18-A, Lupapiste LP-091-2018-06164

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää NCC Property Development Oy:lle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 22-2579-18-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Hanna-Leena Rissanen, arkkitehti, puhelin: 0931026468
hanna-leena.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Poikkeamiset asemakaavasta ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a-i §, 125 §, 133 §, 135 § ja 175 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Hanna-Leena Rissanen, arkkitehti, puhelin: 0931026468
hanna-leena.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

23.11.2018

§ 218

Rakennuslupahakemus, toimistotalon rakentaminen, tontti 22403/3, Konepajankuja 3, NCC Property Development Oy

HEL 2018-011212 T 10 04 03

Facta 22-2580-18-A, Lupapiste LP-0191-2018-04911

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää NCC Property Development Oy:lle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 22-2580-18-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Hanna-Leena Rissanen, arkkitehti, puhelin: 0931026468
hanna-leena.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Poikkeamiset asemakaavasta ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 117 a-i §, 125 §, 133 §, 135 § ja 175 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Hanna-Leena Rissanen, arkkitehti, puhelin: 0931026468
hanna-leena.rissanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustuskooste

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus
- 2 Esittelymateriaali

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

§ 219

Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20075/1, Haitinkuja 3, Helsingin asumisoikeus Oy Jamaika

HEL 2018-010268 T 10 04 03

Facta 20-2488-18-A, Lupapiste LP-091-2018-02171

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Helsingin asumisoikeus Oy Jamaikalle c/o Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto-palvelu haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Hanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupahakemuksessa esitetyt asemakaavasta poikkeamiset koskien rakennusala, näkemäaluetta, autopaikkojen lukumäärää ja sijaintia, pihatason yläpuolelle kohoavia istutusaltaita ja kerhotilan mitoitusta sekä muut poikkeamiset koskien väestönsuojan suoja-alaa ja ullakon ominaisuutta ovat vähäisiä ja perusteltuja eikä naapureilla ole niistä huomautettavaa.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-g ja i ja j §, 121 §, 133 §, 135 §, 153 §, 156 §, 158 § ja 175 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 Esittelymateriaali.pdf
- 3 KKT lausunto 25.6.2018.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

23.11.2018

Asia/14

Liite 1

23.11.2018

§ 220

Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20075/3, Kanariankatu 3, Helsingin kaupungin asunnot Oy

HEL 2018-010271 T 10 04 03

Facta 20-2489-18-A, Lupapiste LP-091-2018-02174

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Helsingin kaupungin asunnot Oy / Jätkäsaari Kanariankatu 3:lle c/o Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto-palvelu haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

23.11.2018

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Hanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupahakemuksessa esitetyt asemakaavasta poikkeamiset koskien rakennusala, autopaikkojen sijaintia, pihatason yläpuolelle kohoavia istutusaltaita, kerhotilan ja kuivaushuoneen mitoitusta sekä muut poikkeamiset koskien väestönsuojan suoja-alaa, ullakon ominaisuutta ja neljän asunon yhden makuuhuoneen ikkunan edessä olevaa vapaata vähimmäisetäisyyttä ovat vähäisiä ja perusteltuja eikä naapureilla ole niistä huomautettavaa.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-g ja i ja j §, 121 §, 133 §, 135 §, 153 §, 156 §, 158 § ja 175 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Pääpiirustuskooste.pdf

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 Esittelymateriaali.pdf
- 3 KKT lausunto 25.6.2018.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus- tai toi-

23.11.2018

Asia/15

---

menpidelupaa koskeva toimielimen
päätös
Liite 1

23.11.2018

§ 221

Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalo, tontti 20075/2, Kanarianka- tu 5, As Oy Helsingin Havanna

HEL 2018-010270 T 10 04 03

Facta 20-2491-18-A, Lupapiste LP-091-2018-02173

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää As Oy Helsingin Havannalle c/o Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotanto-palvelu haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkipanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Paapiirustuskooste.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Hanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen. Rakennuslupahakemuksessa esitetyt asemakaavasta poikkeamiset koskien rakennusala, autopaikkojen lukumäärää ja sijaintia, pihatason yläpuolelle kohoavia istutusaltaita, kerhotilan mitoitusta sekä muut poikkeamiset koskien väestönsuojan suoja-alaa ja ullakon ominaisuutta ovat vähäisiä ja perusteltuja eikä naapureilla ole niistä huomautettavaa.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki 115 §, 117 §, 117 a-g ja i ja j §, 121 §, 133 §, 135 §, 153 §, 156 §, 158 § ja 175 §

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Päivi Teerikangas, arkkitehti, puhelin: 310 26490
paivi.teerikangas(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja.pdf
- 2 Paapiirustuskooste.pdf

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 Esittelymateriaali.pdf
- 3 KKT lausunto 25.6.2018.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

23.11.2018

Asia/16

Liite 1

§ 222

Rakennuslupahakemus, asuinkerrostalot, tontti 46019/2, Strömbergintie 4, Asunto Oy Helsingin Joukahaisenpiha, Asunto Oy Ilmarisenpuisto ja Asunto Oy Helsingin Väinämöisenrinne

HEL 2018-011325 T 10 04 03

Facta 46-2614-18-A, Lupapiste LP 091-2018-06474

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti myöntää Asunto Oy Helsingin Väinämöisenrinteelle, Asunto Oy Helsingin Joukahaisenpihalle sekä Asunto Oy Ilmarisenpuistolle haetun rakennusluvan liitteenä olevan Facta-asiakirjan 46-2614-18-A mukaisesti ja siinä mainituin määräyksin sekä hyväksyä esitetyt pääpiirustukset.

Tämä päätös annetaan julkisanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon. Julkisanopäivä vastaa pöytäkirjan nähtävilläolopäivää.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Markku Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 310 26429
markku.lehtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustusliite

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

Päätösehdotus

23.11.2018

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushanke täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja soveltuu rakennuspaikalle.

Poikkeamiset asemakaavasta ovat vähäiset ja perustellut.

Naapureilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Tarkemmat hankkeeseen liittyvät seikat ja selvitykset ilmenevät liitteenä olevasta Facta-asiakirjasta.

Esittelijä

vs. yksikön päällikkö
Heli Virkamäki

Lisätiedot

Markku Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 310 26429
markku.lehtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Facta-asiakirja
- 2 Pääpiirustusliite

Oheismateriaali

- 1 Lupapistehakemus.pdf
- 2 esittelymateriaali.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus- tai toimenpidelupaa koskeva toimielimen päätös
Liite 1

23.11.2018

§ 223

Oikaisuvaatimus rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltijan tekemästä kahden pientalon rakentamista koskevasta rakennuslupapäätöksestä 27.9.2018 § 572

HEL 2018-010819 T 10 04 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hylätä ***** oikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltijan tekemästä rakennuslupapäätöksestä 27.9.2018 § 572, lupatunnus 49-2231-18-A.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

***** ovat 29.6.2018 vireille tulleella hakemuksellaan hakeneet lupaa pientalon ja talousrakennuksen purkamiselle sekä kahden pientalon ja maalämpökaivojen rakentamiselle osoitteessa ***** kiinteistötunnus *****

Hanke perustuu Helsingin kaupunki kaupunkiympäristön toimialan maankäyttöjohtajan 8.11.2017 tekemään lainvoimaiseen poikkeamis päätökseen 49-1943-17-S, jossa myönnetään lupa tontin tehokkuusluvun e=0,2 nostamiseen lukuun 0,25.

Rakennusvalvontapalvelujen lupayksikön viranhaltija on 27.9.2018 § 572 myöntänyt haetun rakennusluvun. Hanke on poikkeamis päätöksen sekä asemakaavan mukainen, eikä rakennusluvassa ole käsitelty uusia poikkeamisia.

Oikaisuvaatimus

***** joka omistaa kiinteistön ***** osoitteessa ***** on hakenut oikaisua mainittuun päätökseen.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan rakennusluvun perumista. Oikeudelliset edellytykset eivät täyty. Rakennusoikeus ylittyy 25 - 50 % asemakaavassa sallitusta. Tiivistäminen olisi saavutettu ilman em. ylitystä. Tontit 13 ja 16 ovat rakentamattomia. Liian paljon ja poikkeavaa rakentamista, "pönttöjä" niin pienellä tontilla. Rakennusten muotokieli töhrii maisema- ja kaupunkikuvan. Valmistalo-rakennustyylillä rajoittaa tontin

23.11.2018

käyttöä. Mikä vastenmielistä ajatella, nähdä, kuulla se typeryyttä. Kaupunkiympäristön toimiala on erehtynyt, mennyt toimialaansa ulommaksi salliessaan typeryyden. Typeryys menee geeneihin vs. "kaikki on tehtävä jotta oma koti ja kontu olisivat kauniit ja henkisesti rikkaat elää".

Ks. ***** huomautukset ***** lupahakemukseen sekä oikaisuvaatimukseen ***** rakennusluvasta.

KHO 27.2.2004 taltio 412: asemakaavassa osoitetun kerrosalan ylityminen 22,5 prosentilla ei ollut sellainen vähäinen poikkeaminen, joka voitiin sallia rakennusluvan yhteydessä 175 §:n nojalla. KHO 2005:33; 10,5 % katsottiin olevan vähäistä suurempi asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta.

Tarkoituksenmukaisuusedellytykset eivät täyty. Mitään maankäytöllistä valtakunnan pakkoa ***** tiivistämiseen ei ole selvitetty. Helsinkiä rakennetaan enemmän kuin koskaan uusia kaupunginosia, Östersundom 100 000 asukasta. Kaupunkistrategia vs. täydennysrakentamisen ristiriita. "Helsinki maailman toimivin kaupunki" nousee kaatuu vesitty, kun ei huolehdittu siitä, että kaupungilla on tarjota haluttuja elinympäristöjä omien ja kansainvälisten investointien, yritysten ja instituutioiden avainhenkilöille.

Eri väestöryhmien harmoninen yhteistoiminta perustuu elinoloihin. Asukkaiden mahdollisuus edetä asumisurallaan on väkivahva ja spontaani yhteiskuntakehitystä liikuttava voimakeijä. Kuttertien ja potentiaalisten pienkiinteistövaltaisten kaupunginosien loputon tiivistäminen on yleisen edun vastaista. Rakennusvalvonta ei ole oikealla tiellä? Yleisellä tasolla tässä on kysymys yksityisten yhdenvertaisuutta koskevien oikeuksien, mahdollisuuksien ja yleisen edun ristiriidan välttämisestä.

Pääsuunnittelija ja lupapiirustusten allekirjoittaja ovat eri. Fasadi ***** missä näkyy viereiset tontit, ei ole ollut käytettävissä. Lukijalle jää näkemättä poikkeuksellinen korkeusero.

Lupaharkinta on perustunut maajohtajan päätökseen rakennusoikeuden ylitys, erityisenä syynä tontin tarkoituksenmukainen käyttö. Kunnan tehtävä on ensisijaisesti paikallisen väestön hyvä. Lupaharkintaa tulee ohjata objektiivisuus, suhteellisuus ym. hyvän hallinnon periaatteet. Lupaharkinnassa on rakentamisen laadun ohjaus jäänyt pinnalliseksi. Me olemme Helsingissä!

***** ovat ensimmäiset hakemukset 2 kerrosta, e=0.25. ***** tonteista on 12/19 omakotitaloja 1-1.5 kerrosta, 4 kpl 2 asuntoa niistä 2 paritaloa, 2 tyhjää tontit 13 ja 16, yksi muu. Lähialueella kymmenkunta e=0.25 projektia. Mitä siitä on tullut käykää katsomassa Kaljaasitie,

23.11.2018

Lauri Mikonpojantie? ***** on edessä sukupolvenvaihdos, mutta se tie ei ole 13 ja 16 "pönttöjen" tie. Sen virheen sietäminen 50 vuotta on kestänyt. Vastineessa viittaus suomalaiseen rakennusperinteeseen kielii perehtyneisyyden puutteesta elää näissä maisemissa. Me olemme Helsingissä?

Rakennusten asuinkerrosalat ulkoseinien ulkopinnan mukaan laskettuna $e=0.25$ ilmoitetaan 408 km²? Sallitun kerrosalan ylitys niiltä osin kun ulkoseinän paksuus ylittänyt 250mm MRL 115§ 3mom ei ole kohdillaan?

Yrittäjä yrittää, hallitus hallitsee, sentähden lautakunta harkinnee oikeaksi peruuttaa rakennusluvan.

Vastine

Luvanhakijat ovat toimittaneet vastineensa.

Rakennusten kerrosala on tarkkaan toteutettu Helsingin kaupungin myöntämän poikkeusluvan mukaisesti, eli tonttitehokkuudella 0,25. Poikkeamispäätöksen perustelujen mukaan tehokkuusluvun nosto edistää tontin tarkoituksenmukaista käyttöä.

Rakennusten ulkonäkö vastaa nykyisin rakennettavia pientaloja. Helsingin rakennusvalvonnan kanssa on työskennelty tiiviisti, jotta rakennukset sopeutuisivat mahdollisimman hyvin korkeuseroiltaan vaihtelevaan maastoon. On makuasia, millaisista rakennuksista pitää, mutta suunnitelman kutsuminen "typerryttäväksi", "töhriväksi" ja "vastenmieliseksi" ei ole perusteltua. Molemmat talot on piirtänyt rakennusarkkitehti ja suunnitteluprosessia on valvonut korkeakoulutettu arkkitehti. Talot ovat paikalle yksilöllisesti suunniteltuja, vaikka elementit rakennetaankin tehtaassa. Tontille ei ole suunniteltu mitään "pönttöjä", ainoastaan luvan mukaiset kaksi asuintaloa. "Poikkeuksellinen korkeusero" kadun varren rakennuksissa johtuu siitä, että uudisrakennus rakennetaan 1-2 metriä naapureita korkeammalle rakennuspaikalle ja on osittain kaksikerroksinen, kun naapurit ovat yksi- ja puolitoistakerroksisia. Korkeudessa ei ole poikkeamista kaavasta.

***** tontilla on tällä hetkellä puutalo, samoin kuin kahdella viereisellä tontilla. Puurakentamisella jatketaan ekologista suomalaista rakennusperinnettä. Talo A korvaa modernimmalla rakennuksella paikalla nyt seisovan vanhan puutalon ja talo B on suunniteltu tarkoituksella mukailleen perinteistä suomalaista rakennustyyliä. Siitä olisi tehty korkeammaksi, mutta Helsingin rakennusvalvonta suosii pelkistettyä linjaa alueen uudisrakentamisessa.

23.11.2018

***** löytyy tällä hetkellä taloja joka vuosikymmeneltä ja kaikista mahdollisista rakennustyyleistä ja materiaaleista. Tämä kirjava rakentaminen on alueelle tyypillistä. Mitään muuta tyypillistä ***** rakennustavassa on oikeastaan mahdotonta nähdä, niin monimuotoista se on. Tämä tekee alueesta mielenkiintoisen ja viihtyisän.

***** ja koko Hevossalmessa Helsinki on suosinut jo pitkään tiheämpää rakentamista, mikä on kaupungin strategian mukaista. Tätä projektia ei voi missään tapauksessa katsoa ennakkotapaukseksi, koska alueella on jo monta tonttia, joille on rakennettu vastaavalla tehokkuudella. Lisäksi alueella on jo useita vastaavan tyyliä puutaloja, joten talojen ulkonäkökään ei täytä ennakkotapauksen tunnusmerkkejä.

Asemakaavan päivittämiseen tai kaavan lähtökohtiin ei yksittäisessä rakennushankkeessa voida ottaa kantaa.

Kun oikaisuvaatimuksen kommenttien merkitystä harkitaan, pyydämme ottamaan huomioon, että suunnitelmat on tehty huolella voimassa olevan asemakaavan ja myönnettyjen poikkeamisten mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Alueella on voimassa asemakaava nro 8280, joka on tullut voimaan 8.4.1981. Hanke sijoittuu korttelialueelle, joka on asemakaavassa merkitty tunnuksella AO1 - erillisten, enintään kaksiasuntoisten pientalojen korttelialue. Tontille saa asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakentaa autosuojia enintään 20 m²/asunto sekä muuta asunnon ulkopuolista, asumista palvelevaa tilaa, kuten varasto-, huolto- ja askartelutilaa enintään 15 m²/asunto sekä AO1 -korttelialueella kasvihuoneita enintään 20 m²/asunto. Em. tiloja saa AO1 -korttelialueella olla enintään 40 % asemakaavaan merkitystä kerrosalasta. Enintään 30 % tontin pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen katokset mukaan luettuna. Rakentamattomat tontinosat on istutettava tai pidettävä luonnonmukaisessa puistomaisessa kunnossa. 2-kerroksisen rakennuksen enimmäiskorkeus on 7 m. Kellarikerroksen on oltava pääasiallisesti maanpinnan alapuolella.

Maankäyttö- ja rakennuslain 135 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen, rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädetyt sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset, rakennus soveltuu paikalle, rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen, vedensaanti ja jätevedet voidaan hoitaa tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle sekä

23.11.2018

rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n mukaan rakennuksen tulee soveltua rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset. Rakennus on suunniteltava ja rakennettava ja rakennuksen muutos- ja korjaustyöt tehtävä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutos toteutettava siten, että rakennus täyttää siihen yleisesti ennakoitavissa oleva kuormitus ja rakennuksen käyttötarkoitus huomioon ottaen 117 a–117 g §:ssä tarkoitettut olennaiset tekniset vaatimukset. Rakennuksen tulee olla tarkoitustaan vastaava, korjattavissa, huollettavissa ja muunneltavissa sekä, sen mukaan kuin rakennuksen käyttö edellyttää, soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut. Korjaus- ja muutos-työssä tulee ottaa huomioon rakennuksen ominaisuudet ja erityispiirteet sekä rakennuksen soveltuvuus aiottuun käyttöön. Muutosten johdosta rakennuksen käyttäjien turvallisuus ei saa vaarantua eivätkä heidän terveydelliset olonsa heikentyä. Rakentamisessa tulee lisäksi muutoinkin noudattaa hyvää rakennustapaa.

Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 5 §:n mukaan rakennuksen rakentamisen, rakennuksen laajennuksen ja rakennuksen rakentamiseen verrattavan rakentamisen on sovellettava ympäröivän alueen yleisesti noudatettuun rakennustapaan sekä tonttiin rajoittuvaan katuun ja muuhun julkiseen kaupunkitilaan rakennuksen sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Tontilla rakennusten on muodostettava kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen ja alueen luonnonarvot huomioon ottava kokonaisuus.

Nyt myönnetty rakennuslupa perustuu lainvoimaiseen asemakaavaan ja lainvoimaiseen poikkeamispäätökseen. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole valittanut poikkeamispäätöksestä, eikä poikkeamispäätökseen kohdistuvia valituksia, kuten tässä tapauksessa tonttitehokkuuden nostoon kohdistuvia valituksia, voida tutkia rakennusluvasta tehdyn oikaisuvaatimuksen johdosta. Rakennuslupapäätös on poikkeamispäätöksen ja sen ehtojen mukainen.

***** rakennuskanta on, kuten alueelta otetuista valokuvistakin ilmenee, monimuotoista. Alueella on sekä puu- että tiiliverhoiltuja rakennuksia ja myös rakennusten tyylit poikkeavat toisistaan voimakkaasti, johtuen pitkälti eri vuosikymmenillä toteutetusta rakentamisesta. Alueella ei siten ole havaittavissa vain yhtä, yleisesti noudatettua rakennustapaa. Alueen asemakaava ei sisällä määräyksiä rakennusten julkisivumateriaaleista, ulkonäöstä tai rakennustyylistä.

23.11.2018

Nyt toteutettavien kaksikerroksisten pientalojen julkisivut ovat puuverhoillut. Toisen talon julkisivuna on harmaa ja toisen siniharmaa ulkoverhouslauta, ja molemmissa rakennuksissa on vesikatteena tummanharmaa pelti. Rakennusten ulkonäkö ei ole alueen muusta rakennuskannasta sillä tavalla poikkeava, etteikö niiden voitaisi katsoa soveltuvan paikalle.

Pääpiirustusten, paikalta otettujen valokuvien sekä muun asiassa esitetyn selvityksen perusteella rakennusten voidaan katsoa soveltuvan rakennuspaikalle ja ympäristöönsä, täyttävän kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset sekä täyttävän muutoinkin MRL 135 ja 117 §:ien sekä rakennusjärjestyksen 5 §:n vaatimukset. Rakennusten korkeus ja kerrosala ovat poikkeamispäätöksen sekä asemakaavan mukaisia.

Edellä mainitun perusteella oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella annettua päätöstä tulisi muuttaa tai joiden perusteella se tulisi kumota. Oikaisuvaatimus hylätään kokonaisuudessaan ja myönnetty lupa pysytetään voimassa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kantakartta
- 3 Oikaisuvaatimus
- 4 Oikaisuvaatimuksen liitteet
- 5 Vastine oikaisuvaatimukseen
- 6 Rakennuslupapäätös 27.9.2018 § 572
- 7 Asemapiirros, talot A ja B
- 8 Julkisivut, talo A ja B
- 9 Julkisivut, talo A
- 10 Julkisivut, talo B
- 11 Kerrosalaselvitys, talo A
- 12 Kerrosalaselvitys, talo B
- 13 Pohjapiirros, talo A
- 14 Pohjapiirros, talo B
- 15 Poikkeamispäätös, lainvoimaisuusleima
- 16 Valokuvia tontilta, purettava talo
- 17 Valokuvia Kutteritien ympäristöstä
- 18 Valokuvia Kutteritien ympäristöstä 2

Muutoksenhaku

23.11.2018

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölu-
päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote

Luvanhakijat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus-, toimen-
pide-, purkamis- ja maisematyölu-
pa päätös oikaisuvaatimukseen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Liite 12

Liite 13

Liite 14

Liite 15

Liite 16

Liite 17

Liite 18

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Hallintovalitus, rakennus-, toimen-
pide-, purkamis- ja maisematyölu-
pa päätös oikaisuvaatimukseen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Liite 12

Liite 13

Liite 14

Liite 15

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106 8000 1200 0626 37

Alv.nro

F102012566

23.11.2018

Liite 16
Liite 17
Liite 18

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kantakartta
- 3 Oikaisuvaatimus
- 4 Oikaisuvaatimuksen liitteet
- 5 Vastine oikaisuvaatimukseen
- 6 Rakennuslupapäätös 27.9.2018 § 572
- 7 Asemapiirros, talot A ja B
- 8 Julkisivut, talo A ja B
- 9 Julkisivut, talo A
- 10 Julkisivut, talo B
- 11 Kerrosalaselvitys, talo A
- 12 Kerrosalaselvitys, talo B
- 13 Pohjapiirros, talo A
- 14 Pohjapiirros, talo B
- 15 Poikkeamispäätös, lainvoimaisuusleima
- 16 Valokuvia tontilta, purettava talo
- 17 Valokuvia Kutteritien ympäristöstä
- 18 Valokuvia Kutteritien ympäristöstä 2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölu-
päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote
Luvanhakijat

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus-, toimen-
pide-, purkamis- ja maisematyölu-
pa päätös oikaisuvaatimukseen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

23.11.2018

	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6
	Liite 7
	Liite 8
	Liite 9
	Liite 10
	Liite 11
	Liite 12
	Liite 13
	Liite 14
	Liite 15
	Liite 16
	Liite 17
	Liite 18
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Hallintovalitus, rakennus-, toimen- pide-, purkamis- ja maisematyölu- pa päätös oikaisuvaatimukseen
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6
	Liite 7
	Liite 8
	Liite 9
	Liite 10
	Liite 11
	Liite 12
	Liite 13
	Liite 14
	Liite 15
	Liite 16
	Liite 17
	Liite 18

§ 224

Oikaisuvaatimus rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltijan kahden pientalon rakentamista koskevasta rakennuslupapäätöksestä 27.9.2018 § 572

HEL 2018-011566 T 10 04 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hylätä ***** oikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltijan tekemästä rakennuslupapäätöksestä 27.9.2018 § 572, lupatunnus 49-2231-18-A.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

***** ovat 29.6.2018 vireille tulleella hakemuksellaan hakeneet lupaa pientalon ja talousrakennuksen purkamiselle sekä kahden pientalon ja maalämpökaivojen rakentamiselle osoitteessa ***** kiinteistötunnus *****

Hanke perustuu Helsingin kaupunki kaupunkiympäristön toimialan maankäyttöjohtajan 8.11.2017 tekemään lainvoimaiseen poikkeamis päätökseen 49-1943-17-S, jossa myönnetään lupa tontin tehokkuusluvun e=0,2 nostamiseen lukuun 0,25.

Rakennusvalvontapalvelujen lupayksikön viranhaltija on 27.9.2018 § 572 myöntänyt haetun rakennusluvun. Hanke on poikkeamis päätöksen sekä asemakaavan mukainen, eikä rakennusluvassa ole käsitelty uusia poikkeamisia.

Oikaisuvaatimus

Naapuritontin ***** omistajat ***** ovat hakeneet oikaisua mainittuun päätökseen.

Taustana oikaisuvaatimukselle kirjelmässä todetaan seuraavaa: Olemme naapurien kuulemisen yhteydessä esittäneet huolestamme pihamme ja ruokahuoneemme yksityisyyden menettämisestä (kts. Oheinen tiedosto: Naapurin kuuleminen – kirje.jpg) ja pyytäneet rakentajia, rakentajien yhdyshenkilön ***** kautta korjaamaan rakennussuunnitelmia tältä osin. Rakentajat ovat se jälkeen lähettäneet meille vastineen,

23.11.2018

jossa huoliamme on yritetty hälventää lähinnä Talon A näkösuojan osalta (kts. oheinen tiedosto: Rakentajan vastine naapurikuulemisen kommentteihin.pdf). Rakennusvalvontapalvelut on myöntänyt rakentajille rakennusluvan 49-2231-18-A. Vastineen ja rakennuslupapäätöksen jälkeen ***** on ollut meihin yhteydessä ja tiedustellut kantaamme heidän vastineeseensa. Olen todennut, että näkösuojan rakentaminen istutettujen puiden avulla sopii meille, mutta sen tulee koskea myös Taloa B. Puhelimessa ***** piti ehdotustani hyvänä ja sovimme tapaamisen lauantaiksi 13.10. sopiaksemme asiasta. Olin heti yhteydessä lupa-arkkitehti Pirjo Malm-Kastiseen ja pyysin häneltä ohjeita/mallia kyseisen sopimuksen tekemiseen. Hänellä ei ollut esittää minulle mallia, mutta hän kehotti meitä tekemään asiasta kirjallisen sopimuksen. Tapaamisen yhteydessä esitin ***** tekemäni sopimusluonnoksen (kts. Oheinen tiedosto: Sopimus näköesteiden rakentamisesta luonnos.pdf). Rakentajat palasivat sopimusluonnokseen eilen 15.10.2018 mutta valitettavasti koen, että sopiminen heidän kanssa vaatisi meiltä juristin palkkaamista ja tällä aikataululla se on mahdotonta.

Vaadimme rakennusluvan muuttamista niin, että se ottaa huomioon pihan ja ruokahuoneen yksityisyyden. Käsittääksemme se voidaan tehdä kahdella tavalla. Talon A sijaintia siirretään 6 metrin päähän tontin luoteisrajasta ja sen ikkuna- ja parvekejärjestelyjä muutetaan. Talon B ylemmän terassin/parvekkeen luoteeseen antava sivu peitetään ja talon B luoteeseen antava ylin ikkuna muutetaan talon B kaakkoon antavien ikkunoiden kaltaiseksi kooltaan. Asia voidaan ratkaista myös velvoittamalla rakentajat istuttamaan puita näköesteeksi. Istutettavien puiden täytyy olla kooltaan sellaisia, että ne antavat näkösuojan, ja rakennusluvan tulee velvoittaa tontin omistajat pitämään puista huolta ja istuttamaan tarvittaessa uudet.

Taustana perusteluillemme toteamme, että tontin tehokkuuslukua on nostettu, rakennuslupa on annettu rakennuksiin, jotka ovat tyyliään täysin erilaisia kuin sen naapurit ja muut viime vuosina lähialueelle rakennetut talot ja rakennus on suunniteltu kaksikerroksiseksi. Lisäksi kiinnitämme huomiota siihen, että käsityksemme mukaan rakennusvalvontapalvelut ja muut viranomaiset ovat esittäneet alueelle vaatimuksia mm. ***** lehtomaisuuden säilyttämisestä, eri puiden suojelemisesta ja kallion säilyttämisestä. Museovirastolta on myös kysytty mielipidettä asiasta. Emme ole vastustamassa edellä mainittuja mutta toteamme, että nämä kaikki voidaan tehdä ja silti suojella naapurien yksityisyyttä. Katsomme, että rakennustarkastuspalveluilla tulisi olla valtuudet huolehtia tästä ja että rakennusluvuissa näiden muiden edellä mainittujen seikkojen pitäisi ottaa myös tämä huomioon. Lisäksi meillä on käsitys, että rakennusvalvontapalvelut ovat aikaisemmissa vastaavissa tapauksissa määrännyt rakentajia istuttamaan puita naapurien näkösuojaksi.

23.11.2018

Haluamme, että näin tehdään myös meidän tapauksessamme tai vaihtoehtoisesti rakennusten ikkuna- ja parvekejärjestelyjä ja Talon A sijaintia muutetaan.

Katsomme myös, että olemme rakentajien rajanaapureita ja jos poikkeusluvalla rakennetaan lähemmäs rajaa, meiltä tulisi pyytää suostumus erityisesti, kun talon A siirrolla on selkeä vaikutus yksityisyyteemme.

Pidämme valitettavana, että emme saaneet asiaa sovittua rakentajan kanssa määrätynä aikana ja meille ei jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin oikaisuvaatimuksen tekeminen. Olemme kuitenkin valmiit keskustelemaan ja neuvottelemaan asiasta milloin tahansa. Tarvittaessa olemme myös valmiit viemään asiamme seuraaviin oikeusasteisiin.

Vastine

Luvanhakijat ovat toimittaneet vastineensa, jossa todetaan seuraavaa.

Meille myönnetty rakennuslupa on lainvoimaisen poikkeusluvan ja asemakaavan mukainen.

***** omistajat halusivat rakennusluvan myöntämisen jälkeen laatia kanssamme kirjallisen sopimuksen näköesteeksi tarkoitettujen puiden istuttamisesta. Ehdotettuamme heidän laatimaansa sopimukseen muutoksia he hylkäsivät sopimuksen. (Liite: ehdottamamme sopimus)

***** omistajat sanovat haluavansa keskustella asiasta, mutta samalla uhkaavat pitkittää projektia oikaisuopyynnöllä ja oikeusprosessilla. Keskustelu tuntuu yksipuoliselta.

On molempien osapuolten edun mukaista, että rajalle istutetaan lisää näköesteitä, sillä näkyvyys on molempiin suuntiin. Tässä vaiheessa projektia on kuitenkin vaikea sanoa, mitkä kasvit takaavat parhaan suojan tai mihin kohtaan ne tarkalleen kannattaa sijoittaa. Nämä päätökset tehdään pihatöiden yhteydessä.

Talo A sijaitsee 4 m päässä ***** tontin rajasta ja 18 m päässä ***** tontin rajasta. A talon sijainti ei vaadi erityislupaa.

Alla kuva nykyisen talon palotikkaiden yläpäästä ***** pihan ja ruokahuoneen suuntaan. Näkymä tulevalta parvekkeeltamme tulee olemaan suurin piirtein samalta korkeudelta ja kohdasta. Kuvissa näkyvät puut ja pensaat tullaan säilyttämään. Olemme tarjoutuneet lisäksi istuttamaan yhden ikivihreän puun tai pensaan tälle rajalle kohtaan, missä se parhaiten peittää näkyvyyttä.

23.11.2018

Talon B osalta ***** haluavat, että parvekkeen luoteeseen antava reuna peitetään. Olemme ehdottaneet ensimmäisessä vastineessamme, että tähän ripustettaisiin kesällä amppelikukkia, jotka estävät näkyvyyden. Talvella parvekkeella ei oleskella. ***** myös vaativat, että B talon luoteeseen antava yläkerran ikkuna muutetaan n. 10 cm pienemmäksi. Tämä on yläkerran luoteisseinän ainoa ikkuna ja rakennettu tuomaan mahdollisimman paljon luonnonvaloa tilaan. Ikkuna ei ole erityisen suuri, eikä sen pienentäminen 10 cm:llä oleellisesti muuta näkyvyyttä naapuriin. Ikkunaan tulee sälekaihtimet, jotka estävät näkyvyyttä, eikä tila ole sellainen, jossa oleskellaan/katsellaan ikkunasta ulos.

Päätöksen perustelut

Alueella on voimassa asemakaava nro 8280, joka on tullut voimaan 8.4.1981. Hanke sijoittuu korttelialueelle, joka on asemakaavassa merkitty tunnuksella AO1 - erillisten, enintään kaksiasuntoisten pientalojen korttelialue. Tontille saa asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakentaa autosuojia enintään 20 m²/asunto sekä muuta asunnon ulkopuolista, asumista palvelevaa tilaa, kuten varasto-, huolto- ja askartelutilaa, enintään 15 m²/asunto sekä AO1 -korttelialueella kasvihuoneita enintään 20 m²/asunto. Em. tiloja saa AO1 -korttelialueella olla enintään 40 % asemakaavaan merkitystä kerrosalasta. Enintään 30 % tontin pinta-alasta saa käyttää rakentamiseen katokset mukaan luettuna. Rakentamattomat tontinosat on istutettava tai pidettävä luonnonmukaisessa puistomaisessa kunnossa. 2-kerroksisen rakennuksen enimmäiskorkeus on 7 m. Kellarikerroksen on oltava pääasiallisesti maanpinnan alapuolella.

Lisäksi asemakaavan mukaan rakennuksen vähimmäisetäisyys katualueen rajasta on 5 m. Rakennuksen vähimmäisetäisyys naapuritontin rajasta on 6 m, jos rajanpuoleisessa seinässä on asuinhuoneiden pääikkunoita, muussa tapauksessa 4 m tai naapurin suostumuksella 2 m.

Maankäyttö- ja rakennuslain 135 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueella on, että rakennushanke on voimassa olevan asemakaavan mukainen, rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädetyt sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset, rakennus soveltuu paikalle, rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen, vedensaanti ja jätevedet voidaan hoitaa tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle sekä rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeetomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.

23.11.2018

Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n mukaan rakennuksen tulee soveltaa rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset. Rakennus on suunniteltava ja rakennettava ja rakennuksen muutos- ja korjaustyöt tehtävä sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutos toteutettava siten, että rakennus täyttää siihen yleisesti ennakoitavissa oleva kuormitus ja rakennuksen käyttötarkoitus huomioon ottaen 117 a–117 g §:ssä tarkoitettut olennaiset tekniset vaatimukset. Rakennuksen tulee olla tarkoitustaan vastaava, korjattavissa, huollettavissa ja muunneltavissa sekä, sen mukaan kuin rakennuksen käyttö edellyttää, soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut. Korjaus- ja muutos-työssä tulee ottaa huomioon rakennuksen ominaisuudet ja erityispiirteet sekä rakennuksen soveltuvuus aiottuun käyttöön. Muutosten johdosta rakennuksen käyttäjien turvallisuus ei saa vaarantua eivätkä heidän terveydelliset olonsa heikentyä. Rakentamisessa tulee lisäksi muutoinkin noudattaa hyvää rakennustapaa.

Talo A on suunniteltu tontille siten, että sen etäisyys naapuritontin rajasta luoteen, eli oikaisuvaatimuksen tekijöiden puoleisella rajalla on asemapiirroksen mukaan 4 metriä. Tässä päädyssä ei sijaitse pääikkunoita. Talon kaakonpuoleisessa päädyssä taas sijaitsee pääikkuna, ja tässä päädyssä etäisyys naapuritontin rajasta on hieman yli 6 metriä. Talo on siten suunniteltu nyt asemakaavan mukaiselle etäisyydelle tontin rajoista, eikä sen asemaa voida siirtää oikaisuvaatimuksessa vaaditulla tavalla ilman, että etäisyys kaakonpuoleisesta naapuritontin rajasta muuttuu asemakaavan vastaiseksi.

Talon B luoteen puoleisessa päädyssä sijaitsee pääikkunoita. Talo on asemakaavan määräämällä tavalla 6 metrin etäisyydellä naapuritontin, eli oikaisuvaatimuksen tekijöiden tontin rajasta.

Rakennusten etäisyys tontin rajoista sekä ikkunoiden sijainti on ratkaistu asemakaavassa. Asemakaava ei sisällä määräyksiä naapureiden yksityisyyden suojaamisesta esimerkiksi puilla tai muilla istutuksilla eikä se sisällä määräyksiä parvekkeiden laadusta tai tarkempia määräyksiä ikkunoiden koosta. Asemakaava sallii kaksikerroksiset rakennukset alueella.

Nyt myönnetty rakennuslupa perustuu lainvoimaiseen asemakaavaan sekä lainvoimaiseen poikkeamispäätökseen. Pientalot on suunniteltu tontille siten, että asemakaavan määräykset rakennuksen etäisyyksistä naapuritontin rajoista täyttyvät. Ottaen huomioon asiassa esitetty selvitys rakennusten sijoittamisen ja rakentamisen suunnitellulla tavalla ei voida katsoa tarpeettomasti haittaavan naapurua tai vaikeuttavan naapurikiinteistön sopivaa rakentamista. Rakennusten voidaan katsoa so-

23.11.2018

veltuvan rakennuspaikalle ja ympäristöönsä sekä täyttävän muutoinkin MRL 135 §:n ja 117 §:n edellytykset.

Edellä mainitun perusteella oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella annettua päätöstä tulisi muuttaa tai joiden perusteella se tulisi kumota. Oikaisuvaatimus hylätään kokonaisuudessaan ja myönnetty lupa pysytetään voimassa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kantakartta
- 3 Oikaisuvaatimus
- 4 Oikaisuvaatimuksen liite 1 Naapurin kuuleminen - kirje
- 5 Oikaisuvaatimuksen liite 2 Rakentajan vastine naapurikuulemisen kommentteihin
- 6 Oikaisuvaatimuksen liite 3 Sopimus näköesteenrakentamisesta luonnos
- 7 Oikaisuvaatimuksen liite 4 valtakirja
- 8 Vastine oikaisuvaatimukseen
- 9 Rakennuslupapäätös 27.9.2018 § 572
- 10 Asemapiirros, talot A ja B
- 11 Julkisivut, talo A ja B
- 12 Julkisivut, talo A
- 13 Julkisivut, talo B
- 14 Pohjapiirros, talo A
- 15 Pohjapiirros, talo B
- 16 Poikkeamispäätös
- 17 Asemakaava 8280
- 18 Kuvia rakennuspaikalta1
- 19 Kuvia rakennuspaikalta2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote
Luvanhakijat

Otteen liitteet
Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen
Liite 1

23.11.2018

Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16
Liite 17
Liite 18
Liite 19

Oikaisuvaatimuksen tekijät

Hallintovalitus, rakennus-, toimen-
pide-, purkamis- ja maisematyölu-
pa päätös oikaisuvaatimukseen

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16
Liite 17
Liite 18
Liite 19

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

23.11.2018

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kantakartta
- 3 Oikaisuvaatimus
- 4 Oikaisuvaatimuksen liite 1 Naapurin kuuleminen - kirje
- 5 Oikaisuvaatimuksen liite 2 Rakentajan vastine naapurikuulemisen kommentteihin
- 6 Oikaisuvaatimuksen liite 3 Sopimus näköesteenrakentamisesta luonnos
- 7 Oikaisuvaatimuksen liite 4 valtakirja
- 8 Vastine oikaisuvaatimukseen
- 9 Rakennuslupapäätös 27.9.2018 § 572
- 10 Asemapiirros, talot A ja B
- 11 Julkisivut, talo A ja B
- 12 Julkisivut, talo A
- 13 Julkisivut, talo B
- 14 Pohjapiirros, talo A
- 15 Pohjapiirros, talo B
- 16 Poikkeamispäätös
- 17 Asemakaava 8280
- 18 Kuvia rakennuspaikalta1
- 19 Kuvia rakennuspaikalta2

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote

Luvanhakijat

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

23.11.2018

Asia/19

	Liite 9
	Liite 10
	Liite 11
	Liite 12
	Liite 13
	Liite 14
	Liite 15
	Liite 16
	Liite 17
	Liite 18
	Liite 19
Oikaisuvaatimuksen tekijät	Hallintovalitus, rakennus-, toimen- pide-, purkamis- ja maisematyölu- pa päätös oikaisuvaatimukseen
	Liite 1
	Liite 2
	Liite 3
	Liite 4
	Liite 5
	Liite 6
	Liite 7
	Liite 8
	Liite 9
	Liite 10
	Liite 11
	Liite 12
	Liite 13
	Liite 14
	Liite 15
	Liite 16
	Liite 17
	Liite 18
	Liite 19

23.11.2018

§ 225

Oikaisuvaatimus aloittamisoikeutta koskevasta rakennusvalvontapalvelujen lupayksikön viranhaltijan päätöksestä 11.10.2018 § 592

HEL 2018-011914 T 10 04 03

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hylätä ***** oikaisuvaatimuksen kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltijan tekemästä päätöksestä 11.10.2018 § 592 koskien rakennustöiden aloittamista ennen luvan lainvoimaisuutta, lupatunnus 45-2-18-VAK.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeisenä arkityöpäivänä, jolloin sen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

***** ja ***** ovat hakeneet maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n mukaista aloittamisoikeutta rakennustöiden aloittamiselle ennen rakennusluvan lainvoimaisuutta osoitteessa ***** kiinteistötunnus ***** sijaitsevalle kahden pientalon rakentamista koskevalle rakennushankkeelle. Aloittamisoikeutta on haettu rakennuksen nro 1 rakentamiselle kokonaan sekä rakennuksen nro 2 perustusten rakentamiselle.

Hakemusta on perusteltu hirsirunkoisen rakennuksen toimitusaikataululla sekä sillä, että rakennustyöt pitäisi päästä aloittamaan ennen talven tuloa. Vakuudeksi on asetettu henkilötakaus.

Rakennusvalvontapalveluiden lupayksikön viranhaltija on 11.10.2018 (592 §) tekemällään päätöksellä hyväksynyt asetetun vakuuden sekä antanut luvan rakennustyön suorittamiseen vakuutta koskevalta osalta. Perusteluiden mukaan hakija on esittänyt maankäyttö- ja rakennuslaisa tarkoitetun perustellun syyn.

Oikaisuvaatimus

Naapuritontin ***** omistaja ***** on 30.10.2018 saapuneella kirjelmällään vaatinut oikaisua mainittuun päätökseen. Oikaisuvaatimuksessa esitetään rakennushankkeen keskeyttämistä seuraavilla perusteilla.

23.11.2018

Aloittamisoikeushakemukseen on annettu päätös 11.10.2018, johon liittyvä valitusaika umpeutuu 30.10.2018. Kohteessa on suoritettu valitusaikana anturan valu, aloittamiskokous ja perustusten rakentamista betonivaluineen (RAK1). Aloittamiskokouksesta on tietävästi olemassa julkinen ja allekirjoitettu pöytäkirja, josta ilmenevät kokouksessa päätehtävät toimenpiteet. On juridisesti kestäväksi, että valitusaikana on suoritettu ko. rakentamistoimenpiteitä. On rikottu tahallisesti ja tavoitteellisesti yleisiä rakentamisen periaatteita. On myös epäselvää, onko rakennusvalvonta laiminlyönyt valvontatehtävänsä. Joka tapauksessa rakennushankkeen vastuuhenkilöt eivät ole ymmärtäneet valitusmenettelyn sisältöä ja merkitystä. Toistaiseksi ei ole olemassa rakennushankkeen osalta lainvoimaista päätöstä.

Oikaisuvaatimuksen liitteenä on asiaan liittyvää sähköpostikirjeenvaihtoa.

Asian käsittelyvaiheet

Rakennusvalvonta on esittänyt Helsingin hallinto-oikeudelle asian siirtämistä hallinto-oikeuden käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus on sähköpostillaan 13.11.2018 ilmoittanut, ettei hallinto-oikeudessa ole vireillä pääasiaa koskevaa valitusta, jonka vuoksi aloittamisoikeutta koskevaa valitusta ei tässä vaiheessa käsitellä hallinto-oikeudessa. Rakennusvalvonta on ilmoittanut hallinto-oikeudelle, että aloittamisoikeutta koskeva oikaisuvaatimus saatetaan viivytyksettä kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston käsiteltäväksi.

Päätöksen perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 149d §:n 1 momentin mukaan kaivaminen, louhiminen, puiden kaataminen tai muu näihin verrattava rakentamista valmisteleva toimenpide voidaan tehdä ennen rakennustyön aloittamista noudattaen, mitä maisematyöluvasta säädetään. Myös tällaisesta rakentamista valmistelevästä toimenpiteestä on ennen sen aloittamista ilmoitettava rakennusvalvontaviranomaiselle.

Maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, antaa oikeuden rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen osaksi tai kokonaan ennen kuin rakennus-, toimenpide- tai maisematyölupaa taikka 161, 162 tai 163 §:ssä säädettyä laitteiden sijoittamista, muuttamista tai poistamista koskeva päätös on saanut lainvoiman (aloittamisoikeus). Oikeudesta päätetään edellä tarkoitettujen päätösten yhteydessä. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon. Hallinto-oikeuden päätöksestä tässä

23.11.2018

momentissa tarkoitetussa asiassa voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain pääasian ratkaisusta tehtävän valituksen yhteydessä.

Hakijan tulee asettaa hyväksyttävä vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus voidaan samoin edellytyksin myöntää myös valitusajan kuluessa tai 14 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä erikseen tehdystä hakemuksesta. Päätös on tehtävä ilman tarpeetonta viivytystä. Päätöksen antamiseen sovelletaan, mitä 142 §:ssä säädetään. Lisäksi myönnetystä oikeudesta on välittömästi ilmoitettava hallinto-oikeudelle sekä muutosta hakeneille. Se, joka on valittanut pääasiassa tehdystä päätöksestä, voi hallinto-oikeudessa vaatia tässä momentissa tarkoitettua ratkaisua kumottavaksi tai muutettavaksi ilman, että hänen olisi siitä erikseen valitettava. Muutoksenhausta on muutoin voimassa, mitä 1 momentissa säädetään. Vakuuden asettamisvelvollisuus ei koske valtiota, kuntaa eikä kuntayhtymää.

Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on myönnetty rakennuslupa kahden pientalon, varaston ja aidan rakentamiselle 6.9.2018 § 519. Rakennuslupapäätöksestä on tehty oikaisuvaatimus, joka on tullut vireille 17.9.2018. Aloittamisoikeutta koskeva lupa on myönnetty 11.10.2018. Aloituskokous kohteessa on pidetty 16.10.2018, jonka jälkeen varsinainen rakennustyö on voitu käynnistää.

Maankäyttö- ja rakennuslain 149d §:n nojalla on kohteessa voitu suorittaa rakentamista valmistelevia töitä jo ennen aloituskokouksen pitämistä ja siis ennen varsinaisen rakennustyön aloittamista. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 144 §:n mukaisen aloittamisluvan tarkoitus on, että rakennustyöt voidaan aloittaa valitusaikana, vaikkei lainvoimaista päätöstä rakennusluvasta vielä olisikaan olemassa.

Rakennusvalvontapalvelujen viranhaltija on harkinnut aloittamisoikeushakemuksessa mainitut syyt MRL 144 §:n edellyttämiksi perustelluiksi syiksi, eikä oikaisuvaatimuksessa ole esitetty sellaista selvitystä, jonka nojalla asiassa tulisi päätyä toisenlaiseen lopputulokseen.

Ottaen huomioon oikaisuvaatimuksen johdosta annetun päätöksen lopputulos ja kun rakennustöiden aloittamisessa on toimittu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, ei asiassa ole syytä määrätä rakennustyötä keskeytettäväksi.

Edellä mainitun perusteella oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella annettua päätöstä tulisi muuttaa tai joiden perusteella se tulisi kumota tai joiden nojalla aloitettu rakennus-

23.11.2018

työ tulisi vaaditulla tavalla keskeyttää. Oikaisuvaatimus hylätään kokonaisuudessaan ja myönnetty aloittamisoikeutta koskeva lupa pysyytään voimassa.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kantakartta
- 3 Asemakaava 10835
- 4 Oikaisuvaatimus
- 5 Aloittamisoikeutta koskeva lupapäätös 11.10.2018 § 592
- 6 Rakennuslupapäätös.pdf
- 7 Aloituskokouksen pöytäkirja s. 1.pdf
- 8 Aloituskokouksen pöytäkirja s. 2.pdf
- 9 Aloituskokouksen pöytäkirja s. 3.pdf
- 10 Ympäristö- ja lupajaoston päätös 9.11.2018 § 204.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

- Liite 1
- Liite 2
- Liite 3
- Liite 4
- Liite 5
- Liite 6
- Liite 7
- Liite 8
- Liite 9
- Liite 10

Luvanhakijat

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupa päätös oikaisuvaatimukseen

23.11.2018

Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Pentti Ruuska

Lisätiedot

Kaisa Hongisto, rakennuslakimies, puhelin: 09 310 26404
kaisa.hongisto(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta
- 2 Kantakartta
- 3 Asemakaava 10835
- 4 Oikaisuvaatimus
- 5 Aloittamisoikeutta koskeva lupapäätös 11.10.2018 § 592
- 6 Rakennuslupapäätös.pdf
- 7 Aloituskokouksen pöytäkirja s. 1.pdf
- 8 Aloituskokouksen pöytäkirja s. 2.pdf
- 9 Aloituskokouksen pöytäkirja s. 3.pdf
- 10 Ympäristö- ja lupajaoston päätös 9.11.2018 § 204.pdf

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölu-
päätös oikaisuvaatimukseen

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Hallintovalitus, rakennus-, toimen-
pide-, purkamis- ja maisematyölu-
pa päätös oikaisuvaatimukseen
Liite 1
Liite 2

23.11.2018

Asia/20

Luvanhakijat

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Hallintovalitus, rakennus-, toimen-
pide-, purkamis- ja maisematyölu-
pa päätös oikaisuvaatimukseen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

23.11.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 206, 208, 210, 211 ja 212 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 207 § (Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusaika päättyy 7.1.2019. Valitusosoitus on liitteenä.)

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- asianosainen
- se, jonka oikeutta tai etua päätös saattaa koskea
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon silloin, kun se on julkipanon jälkeen annettu.

23.11.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisen ja valituksen toimittaminen

Valitusviranomaisen on Vaasan hallinto-oikeus.

Vaasan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus

PL 204

65101 VAASA

Faksinumero: 029 56 42760

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43

65100 VAASA

Puhelinnumero: 029 56 42780

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00-16.15.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakir-

23.11.2018

jassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksena laista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Kirjaamon asiointiosoitteet ovat seuraavat:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: Helsingin kaupungin kirjaamo
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15-16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 209 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta.

23.11.2018

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianomaiselle tai hänen lailliselle edustajalle.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä päätöksestä katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Yleistiedoksiantona toimitetun päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen ja valituksen toimittaminen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

23.11.2018

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

23.11.2018

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 213 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettamisestä.

23.11.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221 ja 222 §:t.

23.11.2018

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- kunta
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jos rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite PL 58200 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkiymparisto@hel.fi	Käyntiosoite Sörnäistenkatu 1 Helsinki 58 https://www.hel.fi/	Puhelin 09 310 1691 Faksi	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI06 8000 1200 0626 37 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

23.11.2018

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

23.11.2018

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

6 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 223, 224 ja 225 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta valituksella se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta valituksella myös

Rakennus- tai toimenpidelupaa koskevassa asiassa:

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa
- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja ja haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja ja haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus silloin, kun rakennusluvan mukainen rakentaminen merkitsee purkamislupaa edellyttävän valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän rakennuksen purkamista

Maisematyö- tai rakennuksen purkamislupaa koskevassa asiassa:

- se, jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös välittömästi vaikuttaa
- kunnan jäsen

23.11.2018

- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus rakennuksen purkamista koskevasta päätöksestä silloin, kun rakennus on valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävä

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

23.11.2018

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

23.11.2018

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Leo Stranius
puheenjohtaja

Pirjo Moberg
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Lilja Tamminen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.11.2018.